

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W PYSKOWICACH, DIAGNOZA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH ZA ROK 2010 ORAZ EWALUACJA PROGRAMU POMOCY SPOŁECZNEJ NA LATA 2007 – 2011 jako STRATEGII
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE PYSKOWICE**

**Opracowanie:
Ośrodek Pomocy Społecznej
w Pyskowicach**

Pyskowice, marzec 2011

I. Zarządzanie zasobami ludzkimi:

Zatrudnienie ogółem - 23 osoby/ 21 etatów:

- dyrektor Ośrodka - 1 osoba/1 etat
- Sekcja Pomocy Środowiskowej:
 - pracownicy socjalni – 10 osób/9,50 etatu
 - konsultant ds. profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną – 1 osoba/0,75 etatu
- Sekcja Administracyjno – Ekonomiczna:
 - główny księgowy – 1 osoba/1 etat
 - pracownik administracyjny – 3 osoby/3 etaty
 - pracownicy obsługi – 2 osoby/0,75 etatu
- Sekcja Świadczeń:
 - kierownik Sekcji Świadczeń - 1 osoba/1 etat
 - pracownicy administracyjni – 4 osoby/4 etaty

W 2010r. 1 osobę zatrudniono na stanowisko urzędnicze, w ramach umowy zlecenia pracowało 7 osób.

Inne działania w obszarze zatrudnienia:

zatrudnianie i opieka nad stażystami skierowanymi z PUP do odbycia stażu na stanowisku: pracownika socjalnego, pedagoga, pracownika biurowego oraz prowadzenie praktyk studenckich – łącznie w ciągu roku **11 osób**.

Wolontariat:

Zawarto porozumienie o współpracy przy realizacji programu „Wolontariat w Ośrodku Pomocy Społecznej” z Zespołem Szkół im. Marii Konopnickiej w Pyskowicach (podejmowanie wspólnych działań mających na celu włączanie wolontariuszy w system pomocy oferowanej klientom Ośrodka). Kontynuowano współpracę z 1 osobą w ramach wolontariatu na podstawie porozumienia zawartego w 2009r. Zawarto nową umowę z 1 osobą na współpracę w powyższym zakresie oraz przyjęto zgłoszenia 2 osób chętnych do współpracy w 2011 r.

Szkolenia wewnętrzne BHP:

- wstępne - 11 osób, w tym: 1 osoba nowozatrudniona, 10 osób – stażyści i praktykanci
- okresowe – 14 osób

Ogółem ilość szkoleń i konferencji, w których wzięli udział pracownicy OPS - **73**

Ilość osób, która korzystała ze szkoleń – **21**

Podnoszenie kwalifikacji i szkolenia pracowników:

Kształcenia podjęło bądź kontynuowało na studiach:

- podyplomowych – 4 osoby
- wyższych magisterskich – 4 osoby
- wyższych licencjackich – 1 osoba

Liczba pracowników podwyższających swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach i kształcenie z roku na rok wzrasta.

Tematyka szkoleń:

- „Świadczenia rodzinne”
- „Ekonomia społeczna szansą i wyzwaniem – bariery i możliwości jej rozwoju w Regionie”
- „Pomoc pokrzywdzonemu – dokonania i perspektywy”
- „Praca socjalna na rzecz aktywnej integracji”
- „Zmiany w prawie zamówień publicznych”
- „Wolontariat w OPS”
- „Prawo pomocy społecznej – najnowsze zmiany, nowe zadania”
- „Poszukiwanie zasobów własnych”
- „Najczęściej popełniane nieprawidłowości w zakresie ewidencji księgowej w jednostkach budżetowych”
- „Wdrożenie systemu kontroli zarządczej w jednostce sektora finansów publicznych, zmiany w ustawie o finansach publicznych”
- „Technologie informatyczne – komunikacyjne w pomocy społecznej”
- „Ewidencja dochodów budżetowych oraz odpisów aktualizujących należności – zasady ustalania”
- „Windykacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego i nienależnie wypłacone świadczenia przez pracowników OPS”
- „Pomoc społeczna 2010r.”
- „Profesjonalne kadry administracji”
- „Profilaktyka bezdomności”
- „Kontrola PIP, przestrzeganie prawa pracy w jednostce”
- „Warsztaty dot. metodyki pracy z osobami bezdomnymi”
- „Założenia realizacji kontraktów socjalnych”
- „Praca z osobami bezdomnymi”
- „Procedury administracyjne w pomocy społecznej”
- „Rola mediów w kształtowaniu wizerunku pomocy społecznej i zawodu pracownika socjalnego”
- „Procedury pomocy dziecku krzywdzonemu – zagadnienia praktyczne”
- „Ochrona danych osobowych”
- „Bezpieczna rodzina”

- „Ocena realizacji kontraktów socjalnych”
- „Zarządzanie w pomocy społecznej w aspekcie psychospołecznym, medycznym i kulturowym”
- „Poszukiwanie zasobów własnych”
- „Fundusz Alimentacyjny – bieżące problemy”
- „Przemoc w rodzinie”
- „Rola i zadania Ośrodka Pomocy Społecznej w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na poziomie gminy – w kontekście znówelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”
- „Praca ze społecznością lokalną – diagnoza środowiska lokalnego”
- „Aktualne problemy związane z nowelizacją ustawy o pomocy społecznej”
- „Diagnoza środowiska lokalnego”
- „Instrukcja kancelaryjna oraz prawidłowa archiwizacja dokumentów w instytucjach samorządowych”
- „Metodologia tworzenia i aktualizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych”
- Warsztaty dot. funkcjonowania lokalnych zespołów interdyscyplinarnych
- „Nowy plan kont dla samorządowych jednostek sektora finansów publicznych”
- „Projektowanie programów aktywności lokalnej”
- „Płace od A do Z w samorządach”
- „Nowe zadania i obowiązki samorządów w kontekście zmiany ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”
- „Aktualne problemy związane z nowelizacją ustawy o pomocy społecznej w ramach projektu systemowego”
- „Nowe zasady rachunkowości w jednostkach pomocy społecznej”
- „Rachunkowość jednostek pomocy społecznej”
- „Wsparcie działań zespołów interdyscyplinarnych na rzecz przeciwdziałania problemom społecznym. Budowanie zespołu interdyscyplinarnego”
- „Realizacja kontraktów socjalnych. Procedura prowadzenia kontraktu socjalnego z klientem indywidualnym”
- „Zasady komunikacji zespołowej- warunki dobrej i skutecznej współpracy w zespole interdyscyplinarnym”
- „Zarządzanie energią własną”
- Radzenie sobie z trudnym klientem”
- „Warsztaty dot. zasad prowadzenia grup wsparcia”
- szkolenie zorganizowane przez MONAR w zakresie uzależnień od alkoholu i środków psychoaktywnych
- „Nowe rozliczanie dłużnika alimentacyjnego od 01.01 2011r. - nowe zasady rachunkowości i ich skutki na stan rozliczeń w ewidencji księgowej OPS”
- „Program „BESTIA”.

II. Polityka informacyjna

Informacje o działalności OPS publikowane na bieżąco były w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Pyskowicach (www.bip.pyskowice.pl), a także na stronie internetowej Miasta Pyskowice (www.pyskowice.pl) i na tablicy ogłoszeń w siedzibie Ośrodka. Na tablicy informacyjnej w siedzibie OPS dostępne były różne ulotki informacyjne, ogłoszenia i komunikaty dotyczące spraw klientów oraz działań i funkcjonowania OPS. Ponadto na tablicy ogłoszeń zamieszczano bieżące oferty pracy, w ramach współpracy z PUP w Gliwicach i Młodzieżowym Biurem Pracy w Pyskowicach.

III. Przeprowadzone kontrole:

1. wewnętrzne w zakresie:

- przestrzegania dyscypliny pracy przez pracowników OPS – w ramach bieżących zadań realizowanych na samodzielnym stanowisku ds. administracyjno – kadrowych,
- przy wypełnianiu ankiety dla audytora UM w zakresie samooceny dotyczącej stosowania standardów kontroli zarządczej w Ośrodku,
- zużycia mediów,
- przeglądu technicznego i konserwacji okresowej sprzętu p. poż.

2. zewnętrzne w zakresie:

- dyscypliny pracy Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej,
- kontrola finansowa w zakresie wydatków finansowych realizowanych przez Ośrodek w 2009r.
- kontrola okresowa w zakresie prawidłowości obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Ośrodek oraz zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacania tych świadczeń oraz dokonywania rozliczeń z tego tytułu, prawidłowości i terminowości opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne, wystawiania zaświadczeń lub zgłaszania danych dla celów ubezpieczeń społecznych.

3. skargi:

- rozpatrzono 1 skargę klienta dotyczącą działań pracownika socjalnego – zarzuty były bezpodstawne.

IV. Inne działania:

Projekty uchwał:

Opracowano i przedstawiono pod obrady Rady Miejskiej 1 projekt uchwały Rady Miejskiej dot.:

- trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która zaczęła obowiązywać w sierpniu 2010r. nałożyła na gminę obowiązek utworzenia stałego zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Podjęto w tym kierunku następujące działania:

udział w szkoleniach mających na celu pogłębienie wiedzy z zakresu nowych przepisów i tworzenia zespołów interdyscyplinarnych,
 stworzenie projektu uchwały w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania,
 opracowanie listy instytucji, których przedstawiciele mogliby stać się członkami zespołu, zarówno tych, narzuconych przez ustawę, jak i innych, które mogłyby rozszerzyć możliwości działalności zespołu,
 konsultacje prawne związane z treścią uchwały, liczbą instytucji i naniesienie poprawek.

Ochrona danych osobowych:

- **108** odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych osobowych
- **137** wniosków OPS wystosował do innych jednostek.

Korespondencja:

- przychodząca - **7649**
- wychodząca - **3771**

RODZAJ KORESPONDENCJI	Wnioski o udostępnienie danych	KORESPONDENCJA POZOSTAŁA		OGÓŁEM
		PRZYCHODZĄCA	WYCHODZĄCA	
ROK				
2007	69	3751	1681	5501
2008	61	6344	1238	7643
2009	77	7240	2334	9651
2010	137	7649	3771	11557

V. Działalność Sekcji Pomocy Środowiskowej – pracownicy socjalni i konsultant ds. profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną

- Pracownicy socjalni podjęli działania rekrutacyjne i dokonali selekcji kandydatów do :
prac społecznie użytecznych,
projektu systemowego „Trampolina – sięgaj wyżej”,
- Zawarto **31** kontraktów socjalnych, w tym do w/w projektu, którymi zostało objęte **42** osoby
- Zawarto **11** indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności, w tym **4** z osobami bezdomnymi przebywającymi na terenie Pyskowic oraz z **7** osobami bezdomnymi przebywającymi w schroniskach i noclegowniach poza terenem Pyskowic - dot. one działań w zakresie uzyskania prawa do lokalu socjalnego z zasobów gminy, terapii odwykowej, aktywizacji zawodowej, w celu ich usystematyzowania oraz zmotywowania osób bezdomnych do współpracy i poprawy funkcjonowania. **1** osoba bezdomna została zakwalifikowana do pracy w ramach Centrum Integracji Społecznej w miejscu pobytu. Przerwano realizację **1** programu ze uwagi na zgon osoby bezdomnej.
- Przedstawiciel OPS był członkiem Komisji Konkursowej ds. opiniowania ofert na powierzenie bądź realizację zadań gminy, m. in. z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o działalności organizacji pożytku publicznego i o wolontariacie.
- Pracownicy Sekcji Pomocy Środowiskowej uczestniczyli w **4** spotkaniach zespołów interdyscyplinarnych (pracownicy socjalni, pedagodzy, psycholodzy, funkcjonariusze policji, kuratorzy sądowi).
- **3** pracowników Sekcji Pomocy Środowiskowej w ramach wewnętrznej superwizji i weryfikacji dokonało analizy **1004** indywidualnych przypadków pod kątem planowanej pomocy i działań podejmowanych przez pracowników socjalnych w rejonach.
- Przeprowadzono **131** kontroli, jakości usług opiekuńczych. W **2** przypadkach po przeprowadzeniu kontroli usług opiekuńczych stwierdzono nieprawidłowości, co do jakości i czasookresu świadczonych usług i podjęto stosowne kroki w celu ich usunięcia.
- Pracownicy socjalni przeprowadzili:
940 wywiadów środowiskowych,
522 wizyty patronażowe, interwencje,
- **29** osób objętych wcześniej wsparciem tut. OPS podjęło zatrudnienie w oparciu o umowę o pracę.

Praca socjalna	Ilość rodzin	Ilość osób w rodzinach
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem, w tym:	147	308
wyłącznie w postaci pracy socjalnej	13	19
Praca socjalna metodą wideotreningu komunikacji (VIT)	4	19
Poradnictwo specjalistyczne (konsultant)	45	158

W zestawieniu tabelarycznym w porównaniu do **2007, 2008 i 2009** roku powyższe działania kształtują się następująco:

Rodzaj działań	2007	2008	2009	2010
Kontrakty socjalne	34	63	43	31
Wywiady środ., wizyty patronażowe, interwencje	2095	1811	1643	1593
Weryfikacja i superwizji wew.	1300	901	840	1004

Ponadto:

- Praca metodą VIT – 4 rodziny. Praca z rodzinami polega na stworzeniu bloku pomocy rodzinie w oparciu o w/w metodę. Na początkowym etapie pracy z rodziną, trener kieruje uwagę na I Blok tj. komunikację podstawową. W ramach tego bloku dokonuje nagrań przy użyciu kamery wideo, a następnie analizuje obraz wideo pod kątem dobrych relacji i takie też na następnym spotkaniu omawia z rodzicami. Poprawa komunikacji daje możliwość przejścia do pozostałych bloków, tj. rozwój dziecka, rodziców, życia rodzinnego czy społecznego. Ponadto w ramach bloku społecznego, nawiązywano kontakt z najbliższymi krewnymi oraz wolontariuszami, którzy udzielali pomocy dzieciom przy odrabianiu zadań szkolnych (1 raz w tygodniu przez okres jednego semestru) oraz dwukrotnie spotykano się z gronem pedagogicznym SP nr 6 (pedagog, wychowawca, psycholog) celem omówienia przypadku i ustalenia toku dalszej pracy z rodziną, na których prezentowano kompilację nagrań celem zachęcenia do współpracy w ramach VIT i wzmocnienia danej rodziny. Ponadto prowadzono rozmowy z przedstawicielami świetlic celem ustalenia możliwości przyjęcia dziecka - działanie w ramach bloku rozwój dziecka. Chłopiec uczęszczał do Świetlicy Nr 1, natomiast obecnie uczęszcza do Świetlicy Parafialnej.
- Udzielanie wsparcia, stała analiza sytuacji rodzin, „monitoring” zmian
- Kierowanie do ORPA, współpraca z Punktem Konsultacyjno – Terapeutycznym w Pyskowicach – OPS kierował do Punktu klientów korzystających z pomocy społecznej, a jednocześnie będących osobami uzależnionymi bądź zagrożonych uzależnieniem i marnotrawiących środki z pomocy społecznej przeznaczając je na zakup używek (Punkt potwierdzał na bieżąco uczestnictwo klienta w terapii oraz wywiązywanie się z ustalonego harmonogramu spotkań konsultacyjno – terapeutycznych), co pozwalało na zwiększenie efektywności systemowego oddziaływania na klienta oraz zapobieganie marnotrawieniu środków (klientom, którzy nie wywiązywali się z zaleceń i nie uczęszczali na terapię ograniczano pomoc finansową, zmieniano na rzeczową bądź odmawiano)
- Pogłębianie wiedzy klientów w sprawach opiekuńczych, wychowawczych, higienicznych, porządkowych
- Skierowano **10** wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wydanie skierowania na leczenie odwykowe.
- Skierowano **2** wnioski do sądu rejonowego o podjęcie stosownych zarządzeń opiekuńczych oraz podjęto interwencję w sprawie umieszczenia dziecka w pogotowiu rodzinnym

- Koordynacja działań związanych z koniecznością zapewnienia pomocy osobom poszkodowanym wskutek powodzi – weryfikacja informacji i danych w terenie, przyjmowanie, rozpatrywanie wniosków oraz wydawanie decyzji przyznających lub odmawiających wsparcia finansowego w związku z powodzią.
- W XII.2010 r. utworzono grupę wsparcia dla osób niepełnosprawnych, w spotkaniach, które odbywają się (do nadal), co 2 tygodnie, bierze w niej udział 5 osób
- Utworzono grupę wsparcia dla osób, które ukończyły Projekt Systemowy „ Trampolina – sięgaj wyżej”, w celu podtrzymania i utrwalenia nabytych w trakcie szkolenia umiejętności, wymiany doświadczeń z ich wykorzystywania w poszukiwaniu pracy, omówienia trudności.
- W grudniu 2010 r. zorganizowano „Spotkanie ze Świętym Mikołajem”, przygotowano i rozdano **84** paczki z upominkami zebranymi od darczyńców (firmy i osoby prywatne) z terenu Pyskowic oraz firm spoza Pyskowic, z którymi współpraca została rozpoczęta w trakcie realizacji projektu CAL . Imprezy odbyły się w Miejskim Ośrodku Kultury i Sportu w Pyskowicach, przy współpracy z wolontariuszami z Zespołu Szkół im. Marii Konopnickiej w Pyskowicach.
- Odbyła się kolejna edycja Projektu Systemowego „ Trampolina – sięgaj wyżej”, w której uczestniczyło **16** osób

Instrument	Działanie	Godziny
Aktywizacji społecznej	Trening umiejętności i kompetencji społecznych dla 9 uczestników	136
	Seminarium szkoleniowe z elementami treningu w zakresie doskonalenia umiejętności społeczno-zawodowych dla 7 uczestników	89
	Poradnictwo psychologiczne dla 16 uczestników	42
Aktywizacji edukacyjnej	Szkolenie w zakresie umiejętności zawodowe handlowiec-sprzedawca dla 16 uczestników	42
Aktywizacji zawodowej	Konsultacje dot. rynku pracy dla 16 uczestników	42
OGÓŁEM		351

Aktywizacji zdrowotnej	Przeprowadzenie badań lekarskich + minimum sanitarne dla 16 uczestników
-------------------------------	---

- Stała współpraca ze szkołami, przedszkolami, Policją, Strażą Miejską, kuratorami, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Pyskowicach, ORPA i Punktem Konsultacyjno - Terapeutycznym, Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie miasta (Monar, świetlice środowiskowe, parafie, Caritas, OHP).
- Przeprowadzono wywiady środowiskowe na wniosek PCPR, u 5 rodzin zgłaszających gotowość pełnienia funkcji rodziny zastępczej wobec dzieci, których rodzice biologiczni są niewydolni wychowawczo lub nie zabezpieczają opieki z innych powodów.
- Konsultacje psychologiczne były najczęściej przeprowadzane na wniosek pracownika socjalnego, który widząc taką potrzebę, motywował klienta do skorzystania z tej formy wsparcia. Wielokrotnie osoby, będące w trudnych sytuacjach życiowych, korzystały z konsultacji z własnej inicjatywy. Najczęściej konsultacje były związane z nadużywaniem alkoholu przez jednego z członków rodziny, przy czym zwykle do konsultanta zgłaszali się partnerzy osób uzależnionych. Z problemem uzależnienia często związany był również problem przemocy, której ofiarą najczęściej padały kobiety. Sprawca stosował wobec nich przemoc psychiczną, fizyczną i seksualną. Poza tym konsultacje dotyczyły również problemów wychowawczych oraz trudności w relacjach między rodzicami a dziećmi. Ponadto przedmiotem konsultacji były też konflikty między samymi partnerami, które wpływały na funkcjonowanie całego systemu rodzinnego. Rzadziej poruszane były problemy choroby psychicznej, niepełnosprawności, żałoby czy inne, związane z codziennymi trudnościami. Konsultacje były prowadzone głównie w formie poradnictwa, psychoedukacji, udzielania wsparcia oraz motywowania do podjęcia stosownych działań. Udzielano również informacji na temat placówek odwykowych, poradni zdrowia psychicznego, poradni psychologiczno-pedagogicznych i innych, w których prowadzone jest profesjonalne wsparcie. Wskazywano konkretne programy edukacyjne, korekcyjne i terapeutyczne w zakresie adekwatnym do potrzeb każdego z klientów, oferowane przez powyższe instytucje.

Poza tym, konsultant stale współpracował z pracownikami socjalnymi, często razem z nimi uczestniczył w interwencjach i pracy w terenie, co umożliwiało kontakt z całą rodziną w jej codziennym otoczeniu.

Konsultant podejmował również współpracę z innymi instytucjami, które ze względu na charakter prowadzonej działalności, mają stały kontakt z wszystkimi członkami rodziny na różnych płaszczyznach ich życia. Najczęściej kontaktowano się z kuratorami, przedstawicielami placówek oświatowych, specjalistycznych, pobytu stałego, funkcjonariuszami policji, pracownikami służby zdrowia i innymi, którzy na co dzień zajmują się szeroko rozumianym wsparciem społecznym. Współpraca ta często przyjmowała formę nieformalnych zespołów interdyscyplinarnych, które umożliwiały dogłębną diagnozę problemu, a w konsekwencji stworzenie wspólnego planu pomocy dla całej rodziny.

VI. Prace Społecznie Użyteczne:

Opracowano i przygotowano dokumentację oraz wnioski w sprawie realizacji prac społecznie użytecznych na 2010r. Kompletowano dokumentację przebiegu prac społecznie użytecznych, do której zalicza się między innymi: listy obecności, ewidencje wykonywania prac społecznie użytecznych, druki zwolnień lekarskich ZUL ZLA (L – 4) i inne obrazujące przebieg tych prac. Sporządzano i przekazywano do PUP wnioski o refundację świadczeń wypłaconych osobom bezrobotnym. **70** osobom bezrobotnym, nie mającym prawa do zasiłku dla bezrobotnych zaproponowano wykonywanie prac społecznie użytecznych oraz wydano skierowania. Powyższą formę aktywizacji zawodowej zastosowano wobec osób zagrożonych długotrwałym bezrobociem, posiadających niskie kwalifikacje zawodowe oraz nie mających doświadczenia zawodowego w celu nabycia lub podniesienia umiejętności związanych z organizacją czasu, funkcjonowania w środowisku zawodowym. Przewidziano **40** miejsc w placówkach na terenie miasta, tj. żłobek, przedszkola, szkoły, ośrodek kultury, Caritas. **18** osób bez uzasadnionej przyczyny porzuciło wykonywanie prac społecznie użytecznych, tracąc jednocześnie status osoby bezrobotnej oraz prawo do świadczeń z pomocy społecznej.

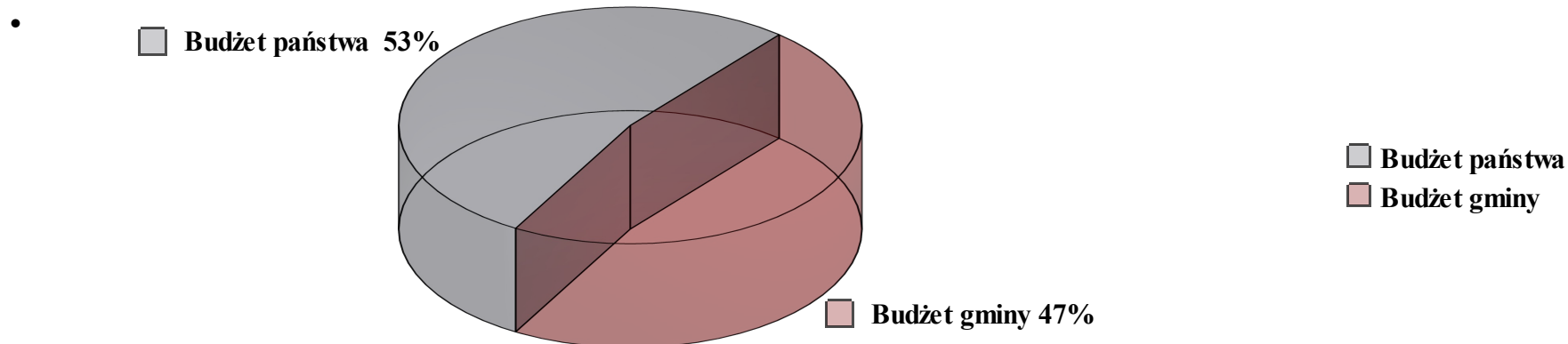
	2008	2009	2010
Ilość osób, które otrzymały propozycję PSU	69	48	70
Ilość osób, które skierowano do odbycia PSU	67	48	70
Ilość osób, którym wypłacono świadczenia z tytułu wykonywania PSU	67	48	70
Ilość osób, które porzuciły PSU	17	6	18
Ilość osób, które nie podjęły PSU	2	0	0

VII. DZIAŁALNOŚĆ SEKCJI ŚWIADCZEŃ

• **KOSZTY NA REALIZACJĘ ZADAŃ Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ W 2010 R.**

FORMA POMOCY	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH	KWOTA WYDATKOWANA
ZASIŁEK OKRESOWY	223	557	220 099,85 zł , w tym: 52 678,79 zł – ŚRODKI WŁASNE 167 421,06 zł – DOTACJA
ZASIŁEK CELOWY (W TYM SPECJALNY ZASIŁEK CELOWY)	238 (W TYM 35 CS)	569 (W TYM 72 CS)	97 842,45 zł , w tym 13 385,00 zł CS
ZASIŁEK CELOWY – POWÓDŹ (SYTUACJA KRYZYSOWA)	8 (W TYM 3 STRATY ROLNICY)	13	17 261,10 zł , w tym 5 061,10 zł STRATY ROLNICY
ZASIŁEK CELOWY W FORMIE BILETU KREDYTOWANEGO	3	3	160,00 zł
ZASIŁEK CELOWY NA ZAKUP POSILKU LUB ŻYWNOSCI / ŚWIADCZENIE RZECZOWE	117	315	76 510,00 zł , w tym: 27 770,00 zł – ŚRODKI WŁASNE 48 740,00 zł – DOTACJA
OBIADY (SZKOŁY, PRZEDSZKOŁA, ŻŁOBEK) W TYM – FUNDUSZ ALKOHOLOWY??	99	350	54 935,75 zł , w tym: 30 020,55 zł – ŚRODKI WŁASNE (W TYM 6 000,00 zł „FA”)
GORĄCY POSILEK (JADŁODAJNIA)			9 878,50 zł
OPLATY ZA POBYT W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ	13	15	218 701,75 zł
POGRZEBY	2	2	3 389,80 zł
ZASIŁEK STAŁY	70	91	217 976,02 zł
SKŁADKI ZDROWOTNE (DOT. OSÓB UPRAWNIONYCH DO ZASIŁKU STAŁEGO)	58	58	17 761,26 zł
OGÓŁEM:			934 516,48 zł

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Sprawy, których wydane decyzje oraz postanowienia dotyczyły	Ilość
• zasiłek okresowy	556
• zasiłek celowy	329
• zasiłek celowy specjalny	49
• zasiłek celowy (celowy program rządowy)	210
• zasiłek celowy (zdarzenia losowe)	11
• świadczenia rzeczowe (bony towarowe)	75
• obiady szkolne	138
• gorący posiłek – jadłodajnia	21
• usługi opiekuńcze	67
• DPS – skierowania	7
• DPS – odmowa skierowania	1
• DPS – odpłatność	8
• zasiłek stały	82
• decyzje stwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	23
• decyzje odmowne	90
• umorzenia/ uchylenia	56
• postanowienia	17
• decyzje stwierdzające nienależnie pobrane świadczenia	10
OGÓŁEM	1750

Ponadto, z pomocy w formie przeprowadzenia wywiadu i przyznania decyzją administracyjną **usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych** skorzystało **25 osób** na łączną ilość **5 830,50 godzin**. Wydano decyzje dotyczące odpłatności za korzystanie z usług, zgodnie z Uchwałą Rady Miasta oraz pobrano tę odpłatność na łączną kwotę **21 918,60 zł**, a następnie dokonano zwrotu do budżetu Miasta.

Rozliczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w poszczególnych miesiącach **2010 roku** przedstawia się następująco:

2010	LICZBA OSÓB	IŁOŚĆ GODZIN	ODPŁATNOŚĆ STRONY	ODPŁATNOŚĆ URZĘDU	OGÓŁEM
STYCZEŃ	24	464,00	1 616,40 zł	3 951,60 zł	5 568,00 zł
LUTY	25	480,50	1 934,40 zł	3 831,60 zł	5 766,00 zł
MARZEC	25	577,50	2 547,00 zł	4 383,00 zł	6 930,00 zł
KWIECIEŃ	25	492,50	1 926,00 zł	3 984,00 zł	5 910,00 zł
MAJ	23	449,00	1 582,80 zł	3 805,20 zł	5 388,00 zł
CZERWIEC	24	486,50	1 758,00 zł	4 080,00 zł	5 838,00 zł
LIPIEC	23	481,50	1 692,60 zł	4 085,40 zł	5 778,00 zł
SIERPIEŃ	23	477,50	1 734,60 zł	3 995,40 zł	5 730,00 zł
WRZESIEŃ	23	470,50	1 710,60 zł	3 935,40 zł	5 646,00 zł
PAŹDZIERNIK	23	465,50	1 699,20 zł	3 886,80 zł	5 586,00 zł
LISTOPAD	24	476,50	1 833,00 zł	3 885,00 zł	5 718,00 zł
GRUDZIEŃ	25	509,00	1 884,00 zł	4 224,00 zł	6 108,00 zł
RAZEM:	X	5 830,50	21 918,60 zł	48 047,40 zł	69 966,00 zł

Na podstawie prowadzonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyskowicach rejestrów oraz dokonanych analiz należy stwierdzić, że **rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną kształtowała się następująco:**

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	618	332	765
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	618	332	765
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej – ogółem	x	147	308
W tym: wyłącznie w formie pracy socjalnej	x	13	19

Praca socjalna prowadzona w oparciu o KONTRAKT SOCJALNY	LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH	LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI SOCJALNYMI
	31	42

Warto zwrócić uwagę, że w wierszu 2, w którym mowa o świadczeniach przyznanych w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę jeszcze zeszłym roku, w sprawozdaniu za rok 2009 wskazano liczbę rodzin: 70 oraz liczbę 103 wskazującą na liczbę osób w rodzinach. Aktualnie wiersz ten pozostaje pusty z uwagi na to, że **od 1.08.2009 r. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych**, które do 31.07.2009 r. było zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez gminę, **należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym**. (Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie, Dz. U. 2009 nr 92 poz. 753).

Pomoc udzielona w ramach Programu wieloletniego „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*”, którą łącznie w **2010 r.** objętych zostało **418 osób** przedstawia się następująco:

- *W formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych*

WYSZCZEGÓLNIENIE	ZASIŁEK CELOWY	ŚWIADCZENIE RZECZOWE
LICZBA OSÓB, KTÓRYM DECYZJĄ PRZYZNANO ŚWIADCZENIE	188	93
LICZBA RODZIN	117	63
LICZBA OSÓB W RODZINACH	315	175
LICZBA ŚWIADCZEŃ	711	X
KOSZT ŚWIADCZEŃ (W ZŁ), W TYM:		
- ŚRODKI WŁASNE	60 130, W TYM 25 770,00 ŚRODKI WŁASNE	16 380,00, W TYM 2 000,00 ŚRODKI WŁASNE
- DOTACJA	34 360,00 DOTACJA	14 380,00 DOTACJA
KOSZT JEDNEGO ŚWIADCZENIA (ŚREDNIO) W ZŁ	84,57	X

- *W formie posiłku*

WYSZCZEGÓLNIENIE	POSIŁEK, W TYM			
	OGÓŁEM	DZIECI DO 7 ROKU ŻYCIA	UCZNIOWIE DO CZASU UKOŃCZENIA SZKOŁY PONAD GIMNAZJALNEJ	POZOSTAŁE OSOBY OTRZYMUJĄCE POMOC NA PODSTAWIE ART. 7 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ
LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POSIŁKU	170	42	112	16
LICZBA RODZIN	99	X	X	X
LICZBA OSÓB W RODZINACH	350	X	X	X
LICZBA POSIŁKÓW	16 321,00	3 982,00	10 930,00	1 409,00
KOSZT ŚWIADCZEŃ (W ZŁ), W TYM:	64 616,00 W TYM:	15 451,00 W TYM:	39 286,00 W TYM:	9 879,00 W TYM:
- ŚRODKI WŁASNE	39 899,00	8 668,00	21 352,00	9 879,00
- DOTACJA	24 717,00	6 783,00	17 934,00	0,00
KOSZT JEDNEGO POSIŁKU (ŚREDNIO) W ZŁ	3,96	3,88	3,59	7,01

Ponadto, na podstawie art. 6 a ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U z 2005 r. Nr 267 poz. 2259 ze zm) **1 dziecko** skorzystało w 2010 r. z pomocy w formie posiłku, bez przeprowadzonego wywiadu środowiskowego. Łączny koszt z tego tytułu wyniósł **198,00 zł** (środki z dotacji), ilość posiłków – **66**.

TYPY RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W PYSKOWICACH W 2010 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN OGÓŁEM	LICZBA OSÓB W RODZINACH
RODZINY OGÓŁEM:		336	772
O LICZBIE OSÓB:	1	154	154
	2	64	128
	3	48	144
	4	33	132
	5	19	95
	6 I WIĘCEJ	18	119
W TYM RODZINY Z DZIEĆMI OGÓŁEM		71	291
O LICZBIE DZIECI:	1	24	71
	2	24	87
	3	13	65
	4	5	32
	5	3	20
	6	2	16
	7 I WIĘCEJ	0	0
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM		70	223
O LICZBIE DZIECI:	1	26	58
	2	19	54
	3	12	49
	4 I WIĘCEJ	13	62
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW		67	138
O LICZBIE OSÓB	1	29	29
	2	19	38
	3	11	33
	4 I WIĘCEJ	8	38

Kryterium udzielenia pomocy jest jednocześnie występowanie ubóstwa i drugiej przesłanki z katalogu określonego w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Dane zamieszczone w poniższej tabeli nie sumują się ponieważ w jednej rodzinie może występować kilka dysfunkcji, natomiast odzwierciedlają skalę i różnorodność problemów społecznych

POWODY UDZIELANEJ POMOCY W 2010 R.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	IŁOŚĆ RODZIN	IŁOŚĆ OSÓB W RODZINACH
UBÓSTWO	260	577
SIEROCTWO	0	0
BEZDOMNOŚĆ	19	21
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA,	28	140
W TYM WIEŁODZIETNOŚĆ	14	84
BEZROBOCIE	228	591
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	157	312
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	74	160
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	81	296
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	65	224
RODZINY WIEŁODZIETNE	9	50
PRZEMOC W RODZINIE	6	20
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	0	0
ALKOHOLIZM	70	119
NARKOMANIA	1	1
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	17	32
BRAK UMIEJĘTNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE	0	0

TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	2	6
SYTUACJA KRYZYSOWA	4	8
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	0	0

POMOC PRYZNANA OSOBOM/RODZINOM POSZKODOWANYM W WYNIKU POWODZI W 2010 ROKU, W TYM OSOBOM I RODZINOM ROLNICZYM

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ
ZASIŁEK CELOWY W WYS. DO 6 TYŚ ZŁ	4	4	8	2 200,00
ZASIŁEK CELOWY W WYS. DO 20 TYŚ ZŁ	1	1	2	10 000,00
ZASIŁEK CELOWY DLA GOSPODARSTW ROLNYCH O POWIERZCHNI POWYŻEJ 5 HA (W PRZYPADKU, GDY NIE ZOSTAŁA ZAWARTA UMOWA UBEZPIECZENIOWA)	3	3	x	5 061,10
POMOC PRYZNANA OSOBOM/RODZINOM POSZKODOWANYM OGÓŁEM	8	8	10	17 261,100

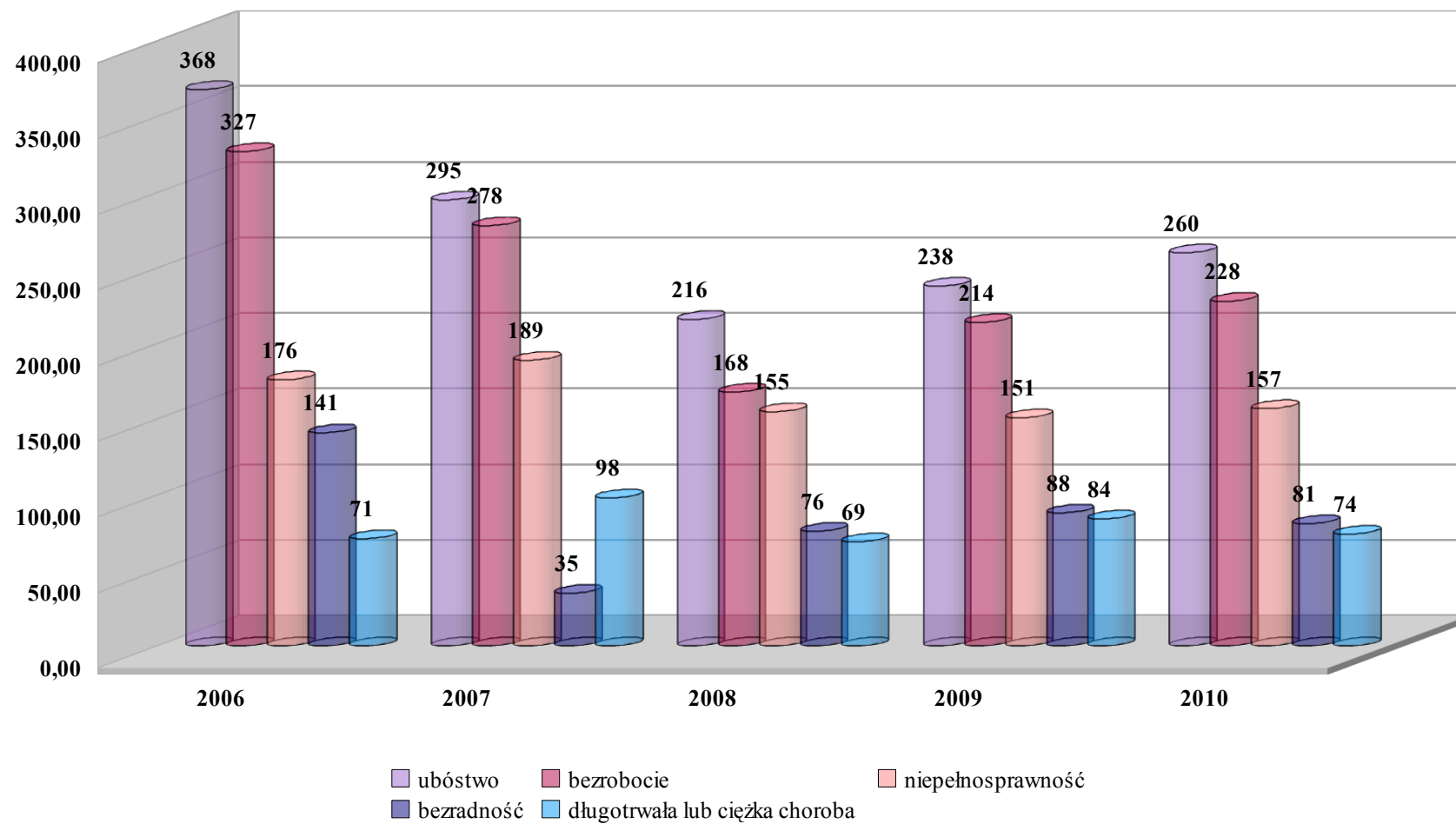
ANALIZA PORÓWNAWCZA I DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W PYSKOWICACH

Tabela przedstawia zestawienie dotyczące powodów udzielanej pomocy w latach 2006-2010

• *zmniejszenie skali problemów* • *zwiększenie skali problemów*

Powód trudnej sytuacji życiowej	2006	2007	2008	2009	2010
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
UBÓSTWO	368	295	216	238	260
SIEROCTWO	0	0	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	12	12	16	17	19
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA,	17	17	40	36	28
W TYM WIELODZIETNOŚĆ	9	3	36	26	14
BEZROBOCIE	327	278	168	214	228
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	176	189	155	151	157
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	71	98	69	84	74
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	141	35	76	88	81
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	86	6	60	65	65
RODZINY WIELODZIETNE	57	13	19	16	9
PRZEMOC W RODZINIE	14	4	6	8	6
ALKOHOLIZM	70	63	56	73	70
NARKOMANIA	3	1	1	1	1
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	11	14	14	15	17
BRAK UMIEJĘTNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DOŻYCIA MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ	1	0	0	0	0
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	0	0	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	1	1	2	3	2
SYTUACJA KRYZYSOWA	10	1	0	4	4
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	19	0	0	0	0

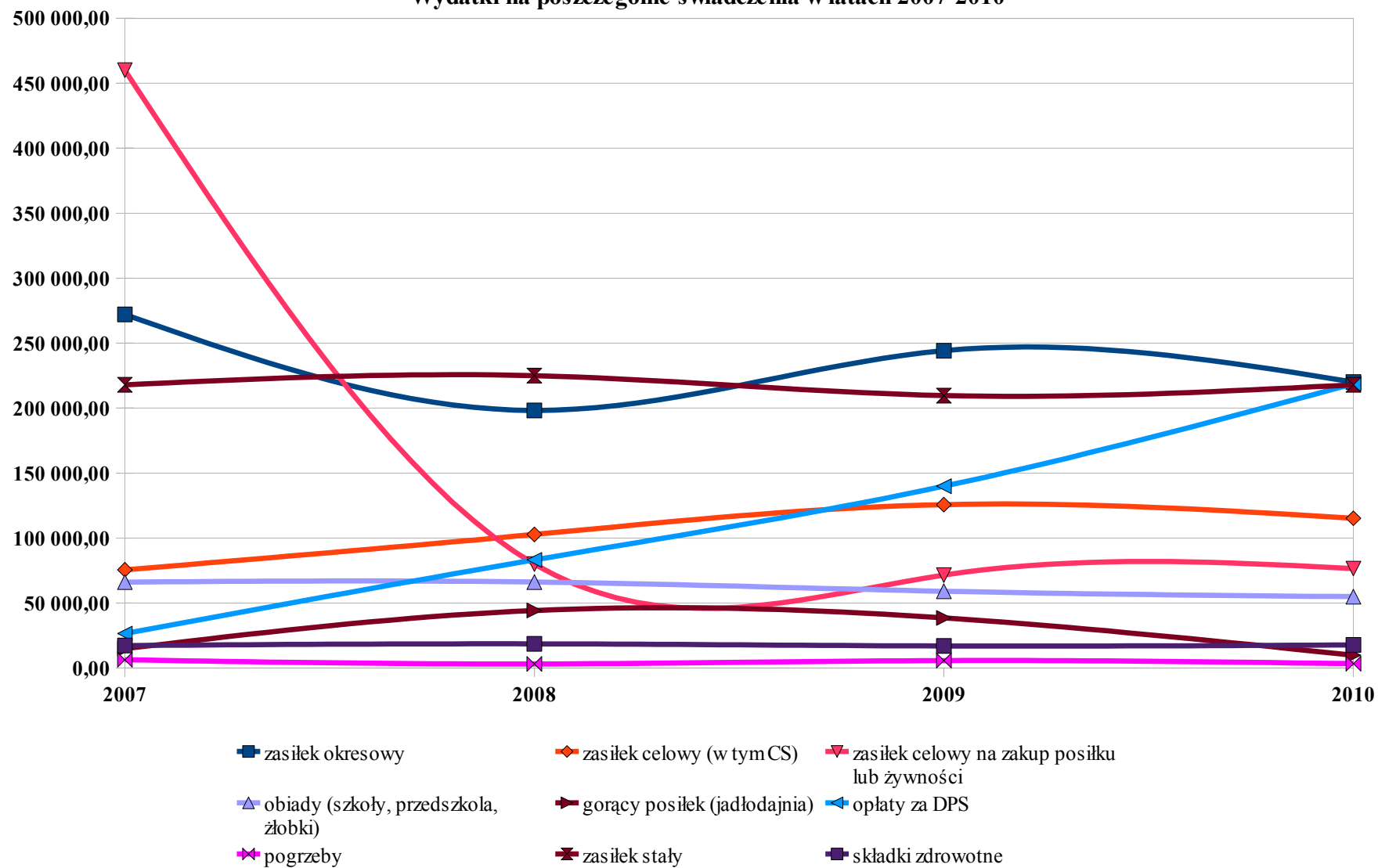
Powody udzielania pomocy w latach 2006-2010

FORMA POMOCY	2007		2008		2009		2010	
	LICZBA RODZIN	KWOTA W ZŁ	LICZBA RODZIN	KWOTA W ZŁ	LICZBA RODZIN	KWOTA W ZŁ	LICZBA RODZIN	KWOTA W ZŁ
ZASIŁEK OKRESOWY	256	272 092,68 W TYM DOTACJA 154 255,46 TJ.: 57 % CAŁOŚCI	184	198 230,07 W TYM DOTACJA 152 744,82 TJ.: 77 % CAŁOŚCI	229	244 214,15 W TYM DOTACJA 176 230,00 TJ.: 72 % CAŁOŚCI	223	220 099,85 W TYM DOTACJA 167 421,06 TJ.: 76 % CAŁOŚCI
ZASIŁEK CELOWY (W TYM SPECJALNY ZASIŁEK CELOWY)	182+ 9	75 560,14	192 + 30	102 794,00	237 + 36	125 781,09	203 + 35	115 263,55 (W TYM CS, POWÓDZ I BILET KREDYTOWANY)
ZASIŁEK CELOWY NA ZAKUP POSIŁKU LUB ŻYWNOŚCI	302	460 027,00 W TYM DOTACJA 173 643,00 TJ.: 38 % CAŁOŚCI	130	79 930,00 W TYM DOTACJA 61 020,00 TJ.: 76 % CAŁOŚCI	114	71 540,00 W TYM DOTACJA 54 956,00 TJ.: 77 % CAŁOŚCI	117	76 510,00 W TYM DOTACJA 48 740,00 TJ.: 63 % CAŁOŚCI
OBIADY (SZKOŁY, PRZEDSZKOŁA, ŻŁOBEK), W TYM „FUNDUSZ ALKOHOLOWY”	193	66 133,94 (33 358,00 „FA”) W TYM DOTACJA 20 040,98 TJ.: 30 % CAŁOŚCI	181	66 207,92 (21 381,00 „FA”) W TYM DOTACJA 31 916,78 TJ.: 48 % CAŁOŚCI	88	59 079,00 (6 486,00 „FA”) W TYM DOTACJA 42 028,00 TJ.: 71 % CAŁOŚCI	83	54 935,75 (6 000,00 „FA”) W TYM DOTACJA 24 915,20 TJ.: 45 % CAŁOŚCI
GORĄCY POSILEK (JADŁODAJNIA)	23	14 894,08	38	44 276,4	31	38 605	16	9 878,50
OPŁATY ZA POBYT W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ	4	26 484,76	6	83 230,72	9	139 912,49	13	218 701,75
POGRZEBY	4	6 310,51	2	31 34,59	4	5 737,6	2	3 389,80
OGÓŁEM		921 503,11		577 803,7		684 869,33		698 779,20 ZŁ

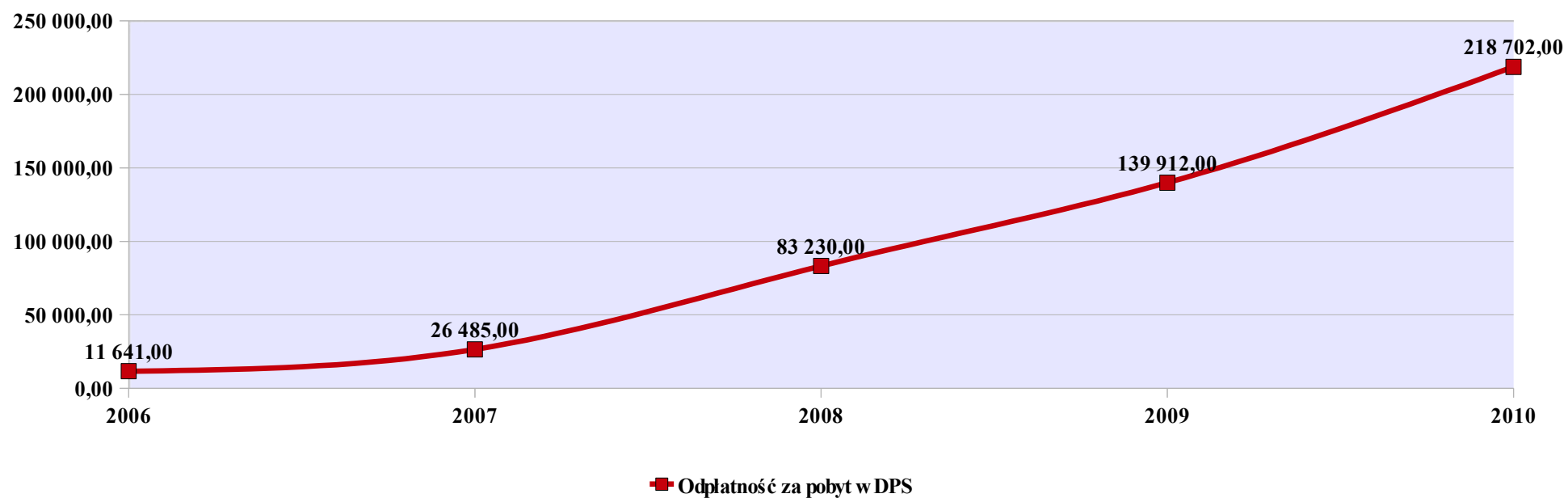
FORMA POMOCY	2007		2008		2009		2010	
	LICZBA RODZIN	KWOTA W ZŁ	LICZBA RODZIN	KWOTA W ZŁ	LICZBA RODZIN	KWOTA W ZŁ	LICZBA RODZIN	KWOTA W ZŁ
ZASIŁEK STAŁY	69	217 964,58	71	224 983,9	70	209 665,08	70	217 976,02
SKŁADKI ZDROWOTNE	69	17 275,37	61	18 606,32	59	16 963,84	58	17 761,26
OGÓŁEM		235 221,95		243 590,22		226 628,92		235 737,28

Wydatki na poszczególne świadczenia w latach 2007-2010

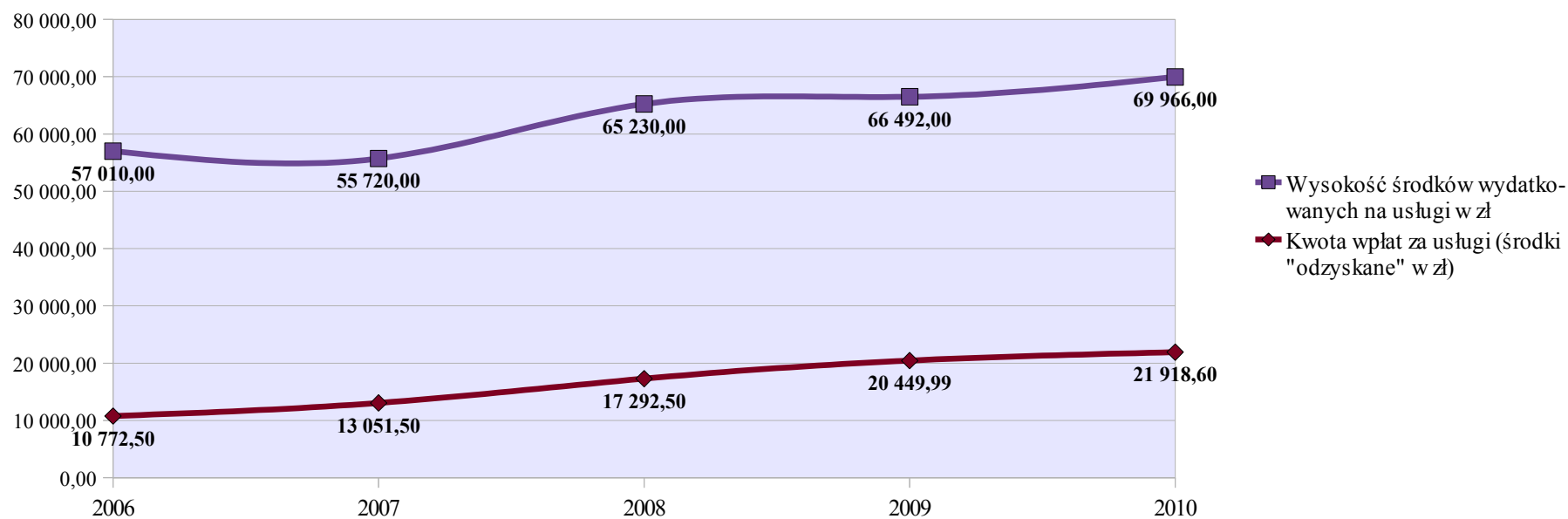
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ LATA 2006-2010

Rok	IŁOŚĆ OSÓB	ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ
2006	1	11641
2007	4	26 485,00
2008	6	83 230,00
2009	9	139 912,00
2010	13	218 701,75

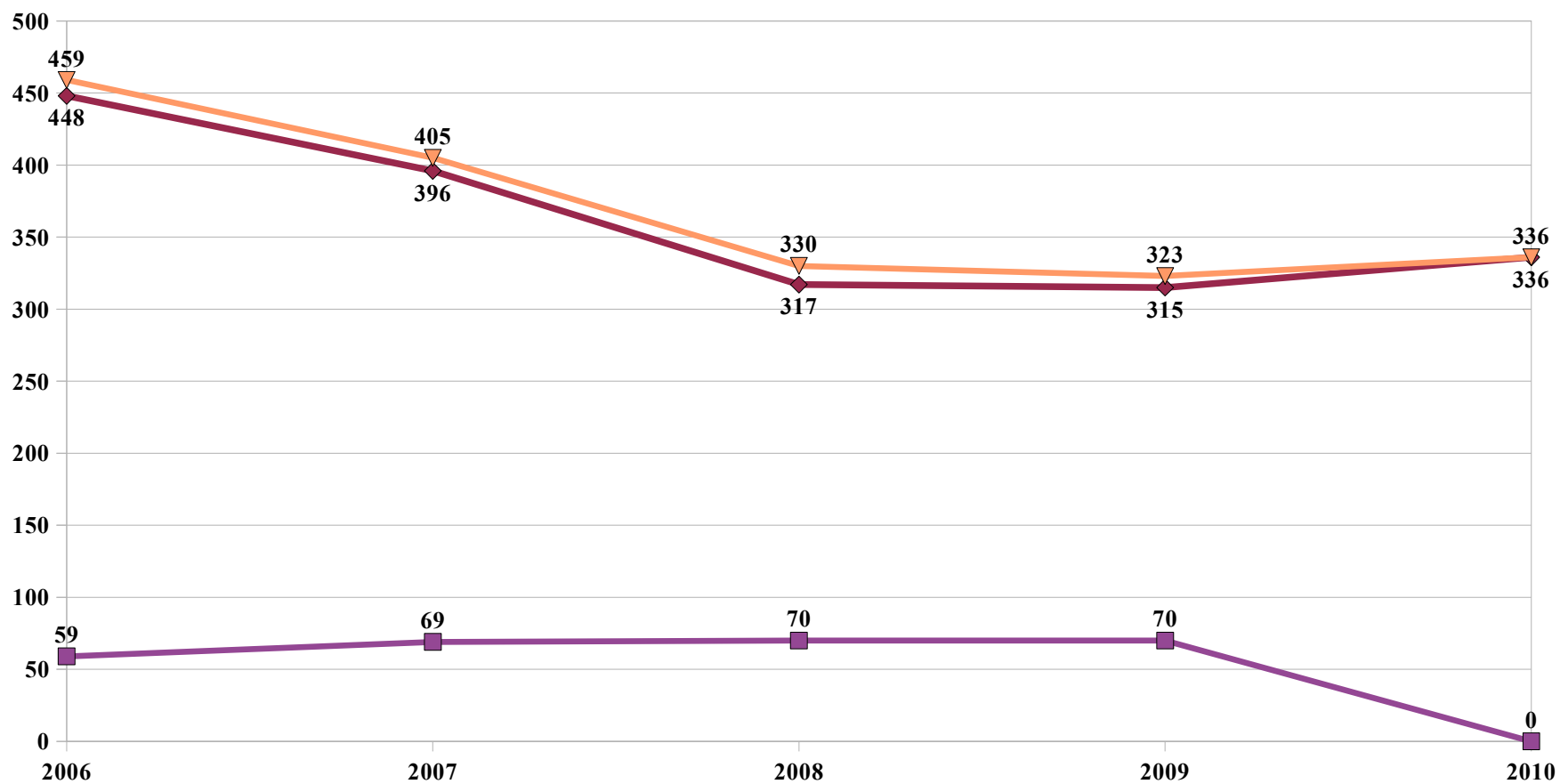
USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE LATA 2006-2010

Rok	IŁOŚĆ OSÓB	WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW WYDATKOWANYCH NA USŁUGI W ZŁ	KWOTA WPŁAT ZA USŁUGI (ŚRODKÓW „ODZYSKANYCH”) W ZŁ
2006	15	57 010,00	10 772,50
2007	21	55 720,00	13 051,50
2008	24	65 230,00	17 292,50
2009	25	66 491,82	20 449,99
2010	25	69 966,00	21 918,60

RZECZYWISTA LICZBA RODZIN I OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ ZE WZGLĘDU NA RODZAJ ŚWIADCZEŃ W LATACH 2007-2010 KSZTAŁTOWAŁA SIĘ NASTĘPUJĄCO

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007			2008			2009			2010		
	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ŚWIADCZENIA PRYZNANE W RAMACH ZADAŃ ZLECONYCH I ZADAŃ WŁASNYCH (BEZ WZGLĘDU NA ICH RODZAJ, FORMĘ, LICZBĘ ORAZ ŹRÓDŁO FINANSOWANIA)	550	405	1093	610	330	816	687	323	850	641	336	772
ŚWIADCZENIA PRYZNANE W RAMACH ZADAŃ ZLECONYCH BEZ WZGLĘDU NA ICH RODZAJ, FORMĘ I LICZBĘ	69	69	103	71	70	102	70	70	103	0	0	0
ŚWIADCZENIA PRYZNANE W RAMACH ZADAŃ WŁASNYCH BEZ WZGLĘDU NA ICH RODZAJ, FORMĘ I LICZBĘ	541	396	1059	597	317	803	667	315	841	641	336	772

■ Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę

◆ Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę

▼ Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia w ramach zadań zleconych i zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę

ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO, DŁUŻNICY ALIMENTACYJNI

• DECYZJE:

Łącznie w 2010 r. wydano 1 530 decyzji (na wniosek strony oraz w wyniku postępowań prowadzonych z urzędu), w tym:

- **1 100 decyzji w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych**, w tym
 - 760 decyzji w sprawach dotyczących zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego
 - 122 decyzji w sprawach dotyczących zasiłku pielęgnacyjnego
 - 50 decyzji w sprawach dotyczących świadczenia pielęgnacyjnego
 - 168 decyzji w sprawach dotyczących jednorazowe j zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka
- **259 decyzji w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego**
- **130 decyzji zobowiązujących dłużników alimentacyjnych do zwrotu należności z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami.**
- **41 decyzji zobowiązujących do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń**

• WYDATKI

wypłaty świadczeń rodzinnych	- 2 456 .568,10 zł	- 1 275,10 zł (pomniejszenie kosztów)	= 2.455.293,00 zł
wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego	- 770.800,00 zł	- 2.527,28 zł (pomniejszenie kosztów)	= 768.272,72 zł
SUMA:	3.227.368,10 zł	- 3.802,38 zł (pomniejszenie kosztów)	= 3.223.565,72 zł

Kwota **3.227.368,10 zł** (suma wszystkich list wypłat zrealizowanych w 2010 r.) pomniejszona o zwroty bieżące nienależnie pobranych świadczeń (czyli świadczenia nienależnie pobrane i zwrócone w danym roku budżetowym) tj. o kwotę **3.802,38 zł**, **równać się będzie rzeczywistym wydatkom poniesionym w 2010 r. czyli 3.223.565,72 zł**

Ponadto, poniesiono w **2010 roku** następujące koszty związane z opłatą za osoby uprawnione do świadczenia pielęgnacyjnego składek na:

- ubezpieczenie społeczne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenie pielęgnacyjne - **31 077,08 zł**
- ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenie pielęgnacyjne - **5 756,40 zł**

- **ZWROTY**

A. DŁUŻNICY ALIMENTACYJNI

Łączna kwota zwrotów wyegzekwowanych w 2010 r. od dłużników alimentacyjnych wynosi 107 239,40 zł, w tym

- **11 133,80 zł** stanowi spłatę należności powstałych na skutek wypłaty zaliczki alimentacyjnej (od 15 dłużników)
- **91 191,93 zł**, w tym **22 264,61 zł odsetki**, a pozostała część tj.: **68 927,32 zł** stanowi spłatę należności powstałych na skutek wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego (od 59 dłużników).
- **4 913,67 zł** stanowi 20 % zwróconych przez dłużników należności z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego, przekazywane przez inne gminy na dochody własne gminy Pyskowie, jako organu właściwego dłużnika

Dochody własne gminy z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego zwróconych przez dłużników alimentacyjnych **łącznie w 2010 r.** wyniosły **24 979,95 zł**, w tym kwota **20 066,28 zł** to kwoty przekazane przez gminę na dochody własne oraz **4 913,67 zł** to kwoty przekazane przez inne gminy

Wydaje się, że warto w tym miejscu nadmienić, iż zadłużenie z tytułu samych **odsetek ustawowych** naliczonych na dzień **31 grudnia 2010 r.** od wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi **159 601,56 zł**

B. ZWROTY NIENALEŻNIE POBRANYCH ŚWIADCZEŃ

(świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna, świadczenia z funduszu alimentacyjnego)

- łącznie w 2010 roku odzyskano kwotę **25 349,45 zł**, w tym:
 - **3 848,60 zł** odsetek
 - **17 748,47 zł** należności za lata ubiegłe
 - **3 752,38 zł** należności bieżące (pomniejszenie kosztów)
- łącznie wydano **41 decyzji zobowiązujących do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń**

- **POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH**

Według stanu na dzień **31.12.2010 r.** liczba dłużników na terenie Gminy Pyskowie wynosiła **130.**

Liczba ta wskazuje osoby zobowiązane tytułem wykonawczym do alimentacji, wobec których egzekucja świadczeń alimentacyjnych wszczęta na wniosek wierzyciela okazała się bezskuteczna, stwarzając tym samym podstawę do złożenia przez osobę uprawnioną (lub jej przedstawiciela ustawowego) **wniosku o ustalenie prawa do świadczeń funduszu alimentacyjnego** (co skutkuje podjęciem działań wobec dłużnika z urzędu w związku z przyznaniem świadczeń), jak również bezpośrednio **wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.**

Należy nadmienić, iż organ właściwy ustalając prawo do świadczeń funduszu alimentacyjnego może podejmować działania wyłącznie wobec dłużników zamieszkujących na terenie gminy, natomiast o podjęcie działań wobec pozostałych występuje odpowiednio do organów właściwych dla dłużników zamieszkujących na danym terenie. Tym samym inne organy jeżeli dłużnik nie zamieszkuje na ich terenie, a według posiadanych informacji jego miejscem zamieszkania jest Gmina Pyskowice występują z wnioskiem o podjęcie wobec niego działań.

Wobec dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie Gminy Pyskowice w 2010 r. podjęto następujące działania:

- **105** dłużników alimentacyjnych wezwano do osobistego zgłoszenia do siedziby Ośrodka celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego;
- przeprowadzono **31** wywiadów alimentacyjnych oraz odebrano **31** oświadczeń majątkowych;
- w stosunku do **18 dłużników** podjęto działania aktywizacyjne zawiadamiając Powiatowy Urząd Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników;
- wysłano do komornika sądowego **26 pism** w sprawach dotyczących dłużników alimentacyjnych, przekazując w ten sposób informacje uzyskane w wyniku przeprowadzonego wywiadu oraz odebranego oświadczenia majątkowego, mające niejednokrotnie istotny wpływ na skuteczność egzekucji;
- złożono **2** wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy;
- złożono **2** zawiadomienia do prokuratury o prawdopodobieństwie popełnienia przestępstwa określonego w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. u. 1997 r. nr 88 poz. 553 ze zm), a tym samym wniosków o wszczęcie i przeprowadzenie postępowań;
- wysłano do organów właściwych wierzyciela, które wystąpiły o podjęcie działań wobec dłużników zamieszkałych na terenie Pyskowic informujących ponad **19 pism** informujących o podjętych wobec nich działaniach oraz ich efektach.

Ponadto, w celu ustalenia adresu dłużnika, a tym samym uzyskania możliwości podjęcia wobec niego działań występowano do Wydziału Spraw Obywatelskich, Ochrony Informacji i Zarządzania Kryzysowego, jak również do Centralnego Biura Adresowego. Co więcej, w sytuacji gdy podjęcie wobec dłużnika działań okazało się niemożliwe z uwagi na jego pobyt w areszcie śledczym bądź zakładzie karnym występowano do dyrektora jednostki o umożliwienie skazanemu podjęcia pracy w miejscu odbywania kary pozbawienia wolności.

Wobec dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie innych gmin:

- wystosowano **58 pism** informujących o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz **wniosków o podjęcie wobec danego dłużnika działań**, o których mowa w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Ponadto, wydano **130 decyzji** administracyjnych, którymi zobowiązano dłużników alimentacyjnych do zwrotu należności z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami.

- **CHARAKTERYSTYKA - WNIOSKI, ŚWIADCZENIA, RODZINY**

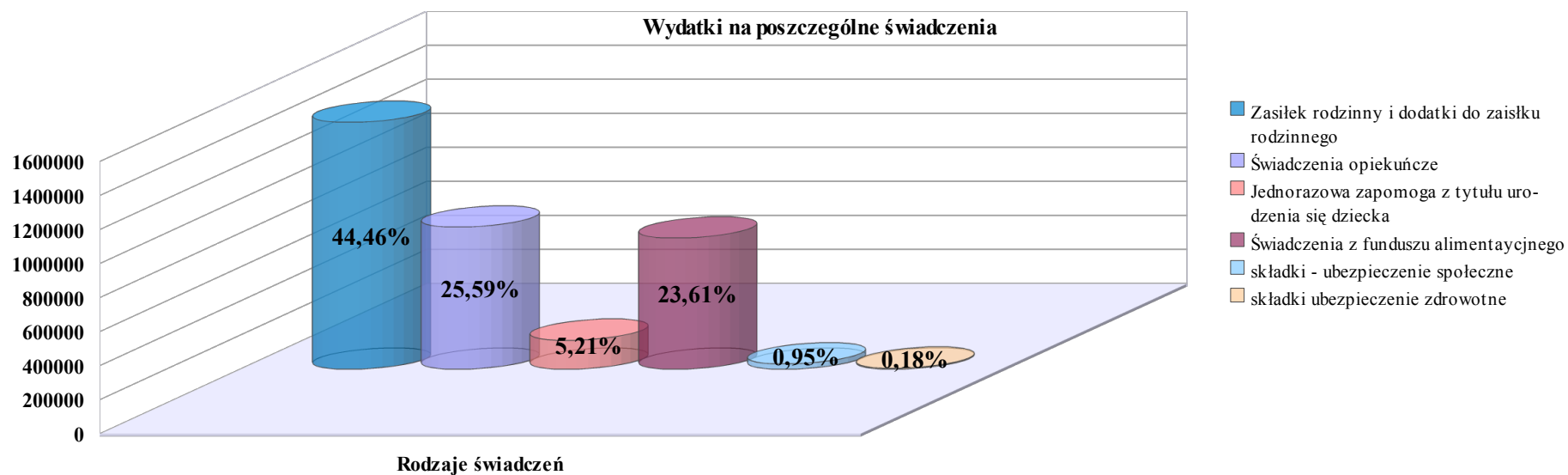
Poniższa tabela przedstawia liczbę wniosków złożonych w **2010** roku oraz kwoty wydatkowane na poszczególne świadczenia:

RODZAJ ŚWIADCZENIA	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2010	KWOTA W ZŁ
ZASIŁEK RODZINNY I DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO	641	1.451.241,90
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY	68	639.846,00
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE	40	195.480,20
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA	173	170.000,00
RAZEM (ŚWIADCZENIA RODZINNE)	922	2.456.568,10
ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	188	770.800,00
RAZEM	1 110	3.227.368,10

Należy zwrócić uwagę, iż kwota wydatków jest wynikiem zarówno postępowań przeprowadzonych na wnioski złożone w 2010 r., jak również w sytuacji, gdy prawo do świadczeń ustalone zostało we wcześniejszych latach **na czas określony** lub **na stałe** (tj.: zasiłek pielęgnacyjny, który przyznaje się na czas ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności), **na okres zasiłkowy**, który rozpoczyna się **1 listopada i trwa do 31 października** kolejnego roku kalendarzowego (dot. świadczeń rodzinnych uzależnionych od kryterium dochodowego) bądź **okres świadczeniowy**, który rozpoczyna się **1 października i trwa do 30 września** kolejnego roku kalendarzowego (dotyczy świadczeń z funduszu alimentacyjnego).

LICZBA ZREALIZOWANYCH ŚWIADCZEŃ, NARASTAJĄCO OD POČZĄTKU ROKU 2010

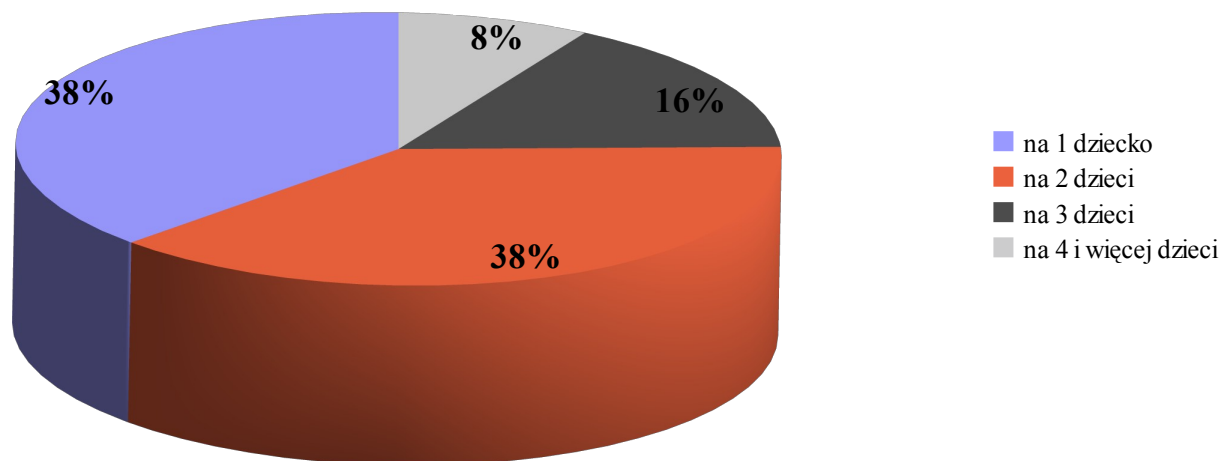
RODZAJ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA WYDATKOWANA W ZŁ
ZASIŁEK RODZINNY	10 126	870 835,00
DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO	4 719	580 406,90
ŚWIADCZENIE OPIEKUŃCZE (ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY ORAZ ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE)	4 561	835 326,20
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA	170	170 000,00
ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	2 280	770 800,00
SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE (OPLACANE ZA OSOBY POBIERAJĄCE ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE)	236	31 077,08
SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE (OPLACANE ZA OSOBY POBIERAJĄCE ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE)	123	5 756,40
RAZEM	22 215	3 264 201,58

Charakterystyka rodzin uprawnionych do **świadczeń rodzinnych** według stanu na dzień **31.12.2010 r.** przedstawia się następująco:

LICZBA RODZIN POBIERAJĄCYCH <u>ŚWIADCZENIA RODZINNE</u> (ZASIŁEK RODZINNY WRAZ Z DODATKAMI, ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY, ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE ORAZ JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA)	659
LICZBA RODZIN POBIERAJĄCYCH <u>ZASIŁEK RODZINNY</u> , W TYM:	358
NA 1 DZIECKO	135
NA 2 DZIECI	137
NA 3 DZIECI	57
NA 4 DZIECI I WIĘCEJ	29

Rodziny pobierające zasiłek rodzinny

PONIŻSZA TABELA UWZGLĘDNI DODATKOWO DOCHÓD W PRZELICZENIU NA OSOBĘ RODZINIE (NETTO) ORAZ NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ DZIECKA.

LICZBA RODZIN <u>PEŁNYCH</u> (BEZ DZIECKA NIEPEŁNOSPRAWNEGO), POBIERAJĄCYCH ZASIŁEK RODZINNY, W TYM:	208
BEZ DOCHODU	16
DOCHÓD DO 100,00 ZŁ	28
OD 100,01 ZŁ DO 252,00 ZŁ	51
OD 252,01 ZŁ DO 400,00 ZŁ	67
OD 400,01 ZŁ DO 504,00 ZŁ	35
POWYŻEJ 504,00 ZŁ	11
LICZBA RODZIN <u>PEŁNYCH Z DZIECKIEM NIEPEŁNOSPRAWNYM</u>, POBIERAJĄCYCH ZASIŁEK RODZINNY, W TYM:	26
BEZ DOCHODU	2
DOCHÓD DO 100,00 ZŁ	4
OD 100,01 ZŁ DO 291,50 ZŁ	6
OD 291,51 ZŁ DO 400,00 ZŁ	4
OD 400,01 ZŁ DO 583,00 ZŁ	8
POWYŻEJ 583,00 ZŁ	2
LICZBA RODZIN <u>NIEPEŁNYCH</u> (BEZ DZIECKA NIEPEŁNOSPRAWNEGO), POBIERAJĄCYCH ZASIŁEK RODZINNY, W TYM:	115
BEZ DOCHODU	7
DOCHÓD DO 100,00 ZŁ	15
OD 100,01 ZŁ DO 252,00 ZŁ	31
OD 252,01 ZŁ DO 400,00 ZŁ	29
OD 400,01 ZŁ DO 504,00 ZŁ	19
POWYŻEJ 504,00 ZŁ	14
LICZBA RODZIN <u>NIEPEŁNYCH Z DZIECKIEM NIEPEŁNOSPRAWNYM</u>, POBIERAJĄCYCH ZASIŁEK RODZINNY, W TYM:	9
BEZ DOCHODU	1
DOCHÓD DO 100,00 ZŁ	1
OD 100,01 ZŁ DO 291,50 ZŁ	5
OD 291,51 ZŁ DO 400,00 ZŁ	0
OD 400,01 ZŁ DO 583,00 ZŁ	2
POWYŻEJ 583,00 ZŁ	0

Łącznie z pomocy w formie zasiłku rodzinnego w miesiącu **grudniu 2010 r.** skorzystało **358 rodzin**, w tym **234 rodziny (65,36 %)** to rodziny pełne, natomiast **124 rodziny (34,64 %) to rodziny niepełne**. Z kolei **35 rodzin**, czyli **9,78 %** wszystkich rodzin otrzymujących zasiłek rodzinny to rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym. Ponad 1/5 wszystkich rodzin – **74 rodziny (20,67 %)** otrzymujących świadczenia rodzinne nie posiada dochodu lub dochód ten nie przekracza 100,00 zł na osobę rodzinie, ponad połowa – **193 rodziny (53,91 %)** posiada dochód w granicach od 100,00 - 400,00 zł na osobę rodzinie, natomiast **91 rodzin (25,42 %)** powyżej 400,00 zł na osobę rodzinie.

CHARAKTERYSTYKA RODZIN UPRAWNIONYCH DO ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO WEDŁUG STANU NA DZIEŃ **31.12.2010 R.** PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

LICZBA <u>RODZIN</u> POBIERAJĄCYCH ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO, W TYM:	112
BEZ DOCHODU	6
DOCHÓD DO 100,00 ZŁ	35
OD 100,01 ZŁ DO 252,00 ZŁ	16
OD 252,01 ZŁ DO 362,50 ZŁ	15
OD 362,51 ZŁ DO 504,00 ZŁ	23
OD 504,01 ZŁ DO 583,00 ZŁ	8
POWYŻEJ 583,00 ZŁ	9
LICZBA <u>RODZIN</u> POBIERAJĄCYCH ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO, W TYM:	112
Z 1 OSOBĄ UPRAWNIONĄ	71
Z 2 OSOBAMI UPRAWNIONYMI	25
Z 3 OSOBAMI UPRAWNIONYMI	12
Z 4 I WIĘCEJ OSOBAMI UPRAWNIONYMI	4

Kryterium uprawniającym do otrzymywania świadczeń funduszu alimentacyjnego jest kwota 725,00 zł (netto) w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Z powyższych danych wynika, że **72 rodziny** czyli **64,29 %** wszystkich rodzin uprawnionych do otrzymywania ww. świadczeń nie posiada żadnego dochodu lub posiada dochody w granicach poniżej 362,50 zł na osobę w rodzinie tj.: ½ ustalonego kryterium, natomiast pozostałe **40 rodzin** tj.: **35,71 %** posiada dochód w granicach 362,51 zł do 725,00 zł.

LICZBA <u>OSÓB UPRAWNIONYCH</u> DO ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO, W TYM W WYSOKOŚCI	174
DO 100 ZŁ	1
OD 100,01 ZŁ DO 200,00 ZŁ	30
OD 200,01 ZŁ DO 300,00 ZŁ	55
OD 300,01 ZŁ DO 400,00 ZŁ	55
OD 400,01 ZŁ DO 500,00 ZŁ	33

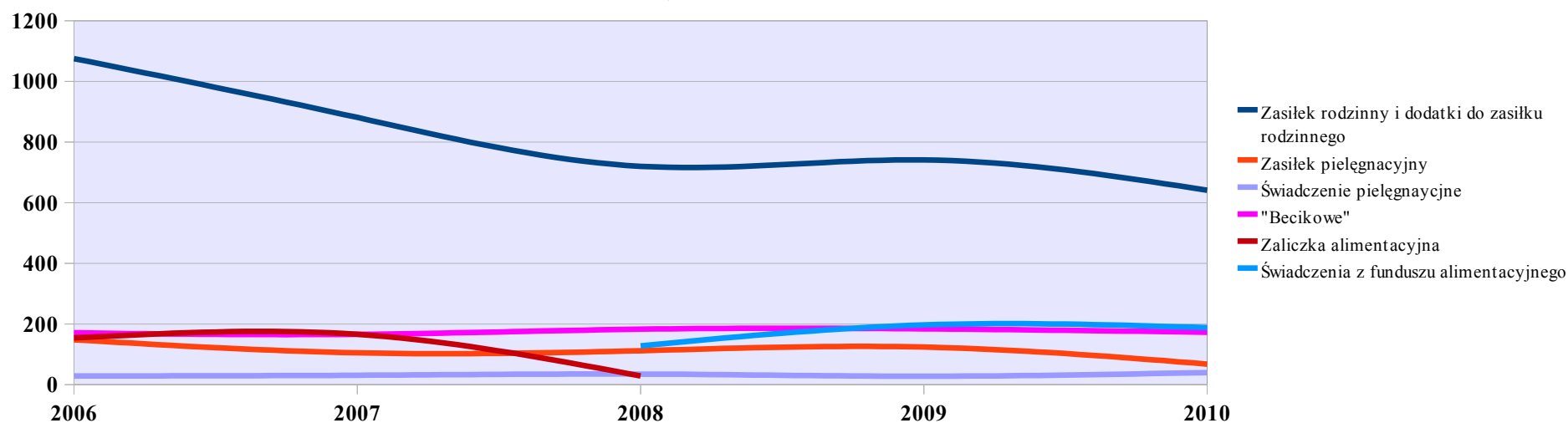
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł.

LICZBA OSÓB UBIEGAJĄCYCH SIĘ O ŚWIADCZENIA RODZINNE ORAZ ŚWIADCZENIA FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO (DO 2008 R. O ZALICZKĘ ALIMENTACYJNĄ)

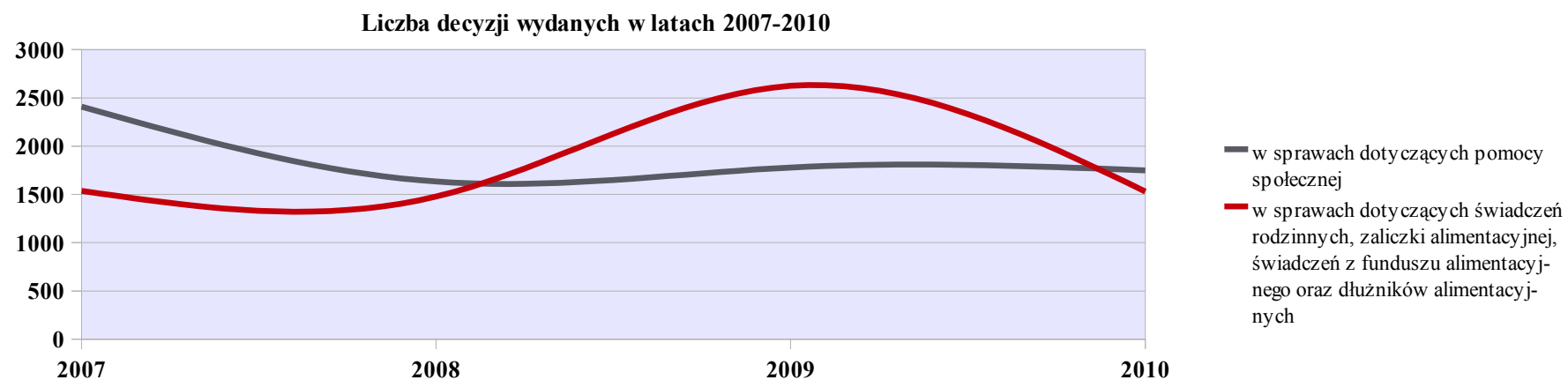
RODZAJ ŚWIADCZENIA	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2006	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2007	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2008	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2009	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2010
ZASIŁEK RODZINNY I DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO	1075	881	720	741	641
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY	148	105	112	124	68
ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE	29	31	35	28	40
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA	171	166	183	184	173
RAZEM (ŚWIADCZENIA RODZINNE)	1423	1183	1050	1077	922
ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	0	0	128	197	188
ZALICZKA ALIMENTACYJNA	154	166	29	0	0
RAZEM	1577	1349	1207	1274	1110

Liczba wniosków złożonych w latach 2006-2010

LICZBA DECYZJI WYDANYCH W LATACH 2007-2008

	2007	2 008	2009	2010
LICZBA DECYZJI WYDANYCH W SPRAWACH DOTYCZĄCYCH POMOCY SPOŁECZNEJ	2 410	1 633	1 779	1 750
LICZBA DECYZJI WYDANYCH W SPRAWACH DOTYCZĄCYCH ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ZALICZKI ALIMENTACYJNEJ, ŚWIADCZEŃ FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH	1 537	1 478	2 625	1530
OGÓŁEM	3 947	3 111	4 404	3 280

OCENA REALIZACJI „PROGRAMU POMOCY SPOŁECZNEJ NA LATA 2007-2011 DLA MIASTA PYSKOWICE” – STAN NA ROK 2010 – EWALUACJA

Ad. MISJA 1 – PODNIESIENIE JAKOŚCI PRACY Z KLIENTEM

Założone cele strategiczne:

- podniesienie poziomu zadowolenia klienta pozostającego w kontakcie z pracownikiem socjalnym – realizowane na bieżąco i do dalszej realizacji
- podniesienie poziomu zaangażowania klienta w poprawę własnej sytuacji – realizowane na bieżąco i do dalszej realizacji
- podniesienie poziomu zaangażowania pracownika w poszukiwanie alternatywnych rozwiązań mających na celu wywołanie zmiany – realizowane na bieżąco i do dalszej realizacji
- zaangażowanie kierownictwa – realizowane na bieżąco i do dalszej realizacji
- rozszerzenie oferty lokalnej pomocy społecznej, zwiększenie dostępności do siedziby OPS dla wszystkich grup odbiorców – realizowane na bieżąco i do dalszej realizacji

Założone cele operacyjne:

1. stosowanie nowoczesnych metod i narzędzi pracy, także w oparciu o zasady kompleksowego zarządzania jakością – stosowano strategiczny model pracy socjalnej łączący metodę pracy z indywidualnym przypadkiem, metodę pracy z grupą i metodę pracy środowiskowej, a więc trzy klasyczne metody pracy socjalnej. Stosowano także nowoczesne narzędzia pracy, tj. korzystanie z kontraktu socjalnego, prac społecznie użytecznych i systemowego podejścia do rodziny, zgodnie z teoretycznymi założeniami systemowej terapii rodzin. Dodatkową formą pracy były konsultacje pedagogiczne i psychologiczne, wspierające działania pracowników socjalnych. Ponadto praktykowana była superwizja wewnętrzna polegająca na analizie działań i postaw poszczególnych pracowników w relacji z klientem oraz na wspieraniu pracownika w poszukiwaniu alternatyw w pracy z klientem. Kolejną nowoczesną metodą pracy jest zastosowanie VIT w pracy z rodziną, a także realizacja projektu systemowego „Trampolina – sięgaj wyżej”.
2. motywowanie do podnoszenia kwalifikacji – stosowano motywowanie pozytywne polegające na zachęcaniu pracowników Ośrodka do uczestnictwa w szkoleniach zewnętrznych i procesie wewnętrznej superwizji. Pracownicy zachęceni byli do podnoszenia swoich kwalifikacji, a ci, którzy podjęli kształcenie motywowani byli poprzez nagrody.
3. organizowanie szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych dla kadry merytorycznej OPS celem nieustannej aktualizacji kompetencji stosownie do pojawiających się potrzeb i problemów społecznych. Najczęściej korzystaliśmy ze szkoleń bezpłatnych dla OPS, finansowanych ze środków unijnych, niektórzy pracownicy uczestniczyli w płatnych szkoleniach (szczegółowe dane dotyczące szkoleń i ich tematyki w sprawozdaniu powyżej). Wewnątrz Ośrodka na bieżąco odbywały się superwizje, zespoły interdyscyplinarne oraz proces zorganizowanego rozwiązywania problemów, które miały charakter doskonalenia warsztatu zawodowego pracowników.

4. podejmowanie przez pracowników socjalnych działań o charakterze profilaktyki i wczesnej interwencji – na bieżąco podejmowane były działania interwencyjne w oparciu o każdy sygnał ze środowiska, instytucji lub organizacji. Ponadto odbywały się spotkania zespołów interdyscyplinarnych, których działania miały znaczenie profilaktyczne i interwencyjne. Zespoły rekrutowały się zarówno z kadry OPS, jak i angażowały podmioty zewnętrzne (m. in. psycholodzy i pedagodzy szkolni, dzielnicowi, kuratorzy zawodowi i społeczni, pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach).
5. umożliwienie pracownikom merytorycznym specjalizowania się w wąszych obszarach oddziaływań (praca z bezrobotnymi, praca z niepełnosprawnymi, praca z chorymi psychicznie, praca z osobami w podeszłym wieku, praca z dziećmi etc.) – oczekiwanie wszechstronności od pojedynczego pracownika zagraża jego szybkim wypaleniem zawodowym i słabą jakością działań ze względu na ilość i złożoność problemów oraz bardzo zróżnicowane potrzeby różnych grup klientów – poszczególni pracownicy socjalni zadeklarowali płaszczyzny ich zainteresowań zawodowych, a w oparciu o ścieżki karier zawodowych mogą brać udział w szkoleniach specjalistycznych, stosownie do preferowanego obszaru działania. Działanie to ma charakter długofalowy, wymaga długiego szkolenia, a w dalszej perspektywie nie jest wykluczona konieczność zreorganizowania Ośrodka. Stosownie do indywidualnych zainteresowań zawodowych pracowników podejmowali oni działania dodatkowe, np. organizowanie „tematycznych” grup wsparcia oraz imprez okolicznościowych adresowanych do konkretnych grup odbiorców (dzieci).
6. kontynuacja działań psychologa zatrudnionego jako konsultanta ds. profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną na $\frac{3}{4}$ etatu celem prowadzenia działań o charakterze profilaktycznym i terapeutycznym – stosownie do potrzeb i na bieżąco
7. kontynuacja działań o charakterze superwizji wewnętrznej i weryfikacji działań pracowników socjalnych – odbywała się na bieżąco
8. pozyskanie do współpracy superwizora zewnętrznego – nie zrealizowano ze względu na ograniczone środki w budżecie OPS, planuje się w dalszym etapie działania, tj. uwzględnienie w projekcie budżetu na 2012r.
9. utworzenie domu pomocy społecznej, dziennego domu pomocy społecznej, mieszkania chronionego – nie zrealizowano. Mimo wzrostu ilości osób umieszczonych w domach pomocy społecznej, nadal nie jest to jednak liczba, która wskazywałaby na konieczność uruchamiania tego typu placówek na terenie Miasta. Należy mieć na uwadze przepisy dotyczące w/w placówek, z których wynika, że nie można tworzyć wieloprofilowych domów za wyjątkiem przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych. Mając na uwadze różne profile placówek (po kilka osób w tych domach), w których aktualnie przebywają skierowani brak zasadności tworzenia placówki stacjonarnej na terenie Gminy Pyskowice. W większości przypadków klienci korzystają z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w domu klienta.

Ad. MISJA 2 – POPRAWA WIZERUNKU POMOCY SPOŁECZNEJ W ŚRODOWISKU LOKALNYM

Założone cele strategiczne:

1. działania wspierające kierowane do najbardziej potrzebujących grup odbiorców – realizowano na bieżąco
2. rozszerzenie oferty pomocowej – realizowano na bieżąco
3. wzmacnianie umiejętności interpersonalnych i społecznych u pracowników socjalnych – realizowano na bieżąco
4. kształtowanie otwartości na zmianę roli pracownika socjalnego w społeczności lokalnej tak u samych pracowników, jak i w społeczności lokalnej – realizowano na bieżąco

Założone cele operacyjne:

1. ułatwianie klientom korzystanie ze wsparcia oferowanego przez inne podmioty zarówno na terenie Gminy, jak i poza nią (sfinansowanie kosztów dojazdów, umożliwienie kontaktu telefonicznego, pośredniczenie w załatwianiu formalności) – klienci byli informowani o możliwościach i uprawnieniach. Dostępne były na bieżąco różne druki wniosków wymaganych w innych instytucjach, które klienci wypełniali przy pomocy pracowników OPS. Ponadto na tablicy informacyjnej w siedzibie OPS dostępne były różnorodne ulotki informacyjne, ogłoszenia i komunikaty dotyczące spraw klientów. Zamieszczano na tablicy także bieżące oferty pracy. Część klientów skorzystała ze wsparcia finansowego na pokrycie kosztów dojazdu do konkretnej instytucji, wyrobienie nowych dokumentów, np. dowód osobisty bądź wykonanie badań wymaganych do zatrudnienia.
2. uruchomienie placówek całodobowych i półstacjonarnych stosownie do potrzeb społecznych – po analizie potrzeb w tym zakresie nie podjęto działań. Dane z diagnozy wskazują na konieczność ciągłego monitorowania potrzeb w zakresie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Planuje się dalszą obserwację potrzeb i podjęcie działań stosownie do ich skali.
3. ograniczenie kierowania pomocy do osób marnotrawiących udzielone wsparcie – realizowano na bieżąco poprzez zawieranie kontraktów socjalnych z klientami, kierowanie ich do prac społecznie użytecznych, które pozwalały także na selekcję osób unikających pracy, wyłudzających świadczenia z pomocy społecznej bądź pracujących „na czarno”. W przypadku marnotrawienia środków przez osoby nadużywające alkoholu pomoc ograniczana była do opłacania posiłków dla klienta i członków rodziny, zwłaszcza dzieci, natomiast w uzasadnionych przypadkach przyznawana była pomoc w formie talonów na żywność do zrealizowania w sklepie nie oferującym używek, a następnie kontrolowanie rodzaju zakupów poprzez analizę paragonów. W innych przypadkach zakupy dokonywane były pod nadzorem pracownika socjalnego, a w jeszcze innych sytuacjach klient dokonywał ich samodzielnie, lecz następnie musiał przedstawić imienną fakturę, ponieważ od tego uzależnione było dalsze wsparcie. W decyzjach administracyjnych regulowano także kwestie dotyczące zaleceń na temat form realizacji świadczenia oraz zamieszczano informacje o skutkach nie wykonania zaleceń. W razie nieskuteczności tych oddziaływań wydawano decyzje odmawiające udzielenia pomocy finansowej.
4. kontynuacja działań zmieniających formy udzielanej pomocy osobom marnotrawiącym wsparcie finansowe (bony obiadowe, talony żywnościowe, pomoc rzeczowa, pomoc w naturze) – realizowano na bieżąco, jak opisano powyżej.
5. zwiększenie kontroli wydatkowania przyznanych środków wobec osób, które nie realizują zaleceń pracownika socjalnego – częstsze wizyty w środowisku, organizowanie wsparcia dla klientów wykazujących bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Ponadto w uzasadnionych przypadkach pomoc przyznawano w formie talonów na żywność, bonów na posiłki, kontrolowano wydatki na podstawie paragonów i faktur, dokonywano przelewów na konkretny cel.
6. wzmocnienie kontroli sposobu wykorzystania przyznanej pomocy (wypracowanie kontaktów w środowisku i zwiększenie kontroli społecznej poprzez reagowanie na sytuacje niewłaściwego użytkowania pomocy społecznej) – sprawdzano informacje ze środowiska dotyczące sytuacji majątkowej klientów (zatajonej podczas składania wniosków o pomoc). W sytuacjach potwierdzenia zarzutów, podejmowano działania zmierzające do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, a ponadto występowano na drogę egzekucji komorniczej oraz powiadamiano organy ścigania i prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
7. podniesienie kompetencji pracowników socjalnych i zmiana wizerunku z roli „kasjera” na osobę wspierającą, ale i kontraktującą – realizowane na bieżąco.

8. prowadzenie badań wśród klientów – w minionym roku na bieżąco analizowane były interwencje i skargi klientów (składane u dyrektora OPS oraz Burmistrza i Zastępcy Burmistrza Miasta).
9. propagowanie informacji dotyczących pomocy społecznej w BIP oraz prasie lokalnej – realizowane na bieżąco. Informacje dotyczące działalności OPS zamieszczano na stronie internetowej oraz w siedzibie OPS. Ponadto w „Przeglądzie Pyskowskim” ukazały się informacje o działaniach OPS. Planuje się utworzenie własnej strony internetowej Ośrodka.
10. organizowanie spotkań – zorganizowano uroczyste spotkanie z okazji Dnia Pracownika Socjalnego oraz imprezy z okazji Dnia Dziecka i Św. Mikołaja.

Ad. MISJA 3 – PODNIESIENIE JAKOŚCI PRACY I WSPÓŁPRACY WEWNĄTRZ JEDNOSTKI (OPS)

Cele strategiczne:

1. wzrost kompetencji i kwalifikacji pracowników OPS ze szczególnym uwzględnieniem pracowników merytorycznych – realizowane na bieżąco
2. zmiana stylu pracy wśród niektórych pracowników socjalnych – realizowano na bieżąco
3. właściwe kierowanie udzielanej pomocy – realizowano na bieżąco
4. praca w oparciu o zasady kompleksowego zarządzania jakością w OPS – realizowano na bieżąco
5. poprawa kompleksowości pracy z klientem – realizowano i do dalszej realizacji jako proces ciągły.

Cele operacyjne:

1. organizowanie szkoleń i treningów dla pracowników (zmiana postaw zawodowych, doskonalenie umiejętności interpersonalnych, uwalnianie się od schematów i stereotypów, podmiotowe podejście do klienta) – realizowano na bieżąco
2. wzmacnianie postaw zawodowych otwartych na zmianę, podejmowanie nowych inicjatyw i doskonalenie zawodowe (motywowanie przez nagradzanie) – realizowano na bieżąco
3. tworzenie przez kierownictwo atmosfery sprzyjającej przepływowi informacji oraz informacji zwrotnych – przeprowadzono badanie wśród pracowników OPS, które ujawniło ich potrzeby, inicjatywy oraz propozycje rozwiązań problemów, które z kolei uwzględniono w niniejszym opracowaniu
4. kontynuacja działań jasno określających zasady pracy i współpracy oraz kontroli ich przestrzegania – na bieżąco
5. kontynuacja działań zespołowych (burza mózgów, twórcze rozwiązywanie problemów) – realizowano na bieżąco poprzez spotkania grup pracowniczych (grupa wsparcia dla pracowników socjalnych) oraz zebrania pracowników administracyjnych i wszystkich pracowników OPS
6. kontynuacja superwizji wewnętrznej i weryfikacji działań pracowników socjalnych przez pracowników o wyższych kwalifikacjach i kompetencjach (w obszarze diagnozy, podejmowanych oddziaływań i ewentualnych ich modyfikacji)
7. okresowe zmiany rejonów działań pracowników socjalnych – w 2010 roku zmiany rejonów nie dokonano, jednakże wyodrębniono działania wobec osób bezdomnych pochodzących z Pyskowic, a wymagających zapewnienia schronienia (odrębne zadanie dla pracownika zajmującego się m. In. problematyką bezdomności)
8. ciągła ewaluacja działań podejmowanych wobec jednostki lub rodziny – realizowano na bieżąco

9. koncentracja na klientach wewnętrznych czyli praca w oparciu o zasadę, że działania jednego pracownika warunkują jakość działań kolejnego, podejmującego pracę po poprzedniku – realizowano na bieżąco
10. wsparcie dla pracowników merytorycznych poprzez profilaktykę wobec zjawiska wypalenia zawodowego i wsparcie działań pracowników socjalnych poprzez możliwość korzystania z konsultacji z psychologiem – realizowano na bieżąco i stosownie do potrzeb zgłaszanych przez pracowników oraz poprzez ujęcie w ocenie ryzyka na stanowisku pracy i badaniach okresowych badania psychologicznego dla pracowników merytorycznych OPS
11. poprawa warunków pracy pracowników (doposażenie sprzętowe, zakup nowych mebli) oraz poprawa bazy lokalowej w celu ułatwienia kontaktu z klientami oraz rozwoju OPS – dotychczasowe usprawnienia i zmiany stały się niewystarczające, ponieważ rozszerzenie zadań OPS, wzrost zatrudnienia, ilości stażystów, praktykantów, ilości klientów oraz charakter prowadzonych działań zarówno merytorycznych, jak i administracyjnych powodują nadmierną ciasnotę, zagęszczenie i ograniczoną przestrzeń tak dla samych pracowników, jak i dla klientów, co systematycznie utrudnia sprawną obsługę i świadczenie usług na oczekiwanym poziomie. Ze względu na konieczność wewnętrznego zreorganizowania pracy pojawiła się konieczność rezygnacji z pomieszczenia przeznaczonego do superwizji, konsultacji, pracy indywidualnej z klientem, pracy metodą VIT, spotkań grup wsparcia. Pomieszczenie zostało przeznaczone dla pracowników administracyjnych, jednakże ogranicza to możliwość realizacji zadań merytorycznych. Brak też odrębnego pomieszczenia na kasę, a z uwagi na fakt, że nie wszyscy klienci OPS są w stanie samodzielnie korzystać z kont bankowych, wpływa na to, że osiągnięty został szczyt możliwości w tym zakresie – większość klientów ma własne konta i wypłaty świadczeń dokonywane są poprzez przelew, jednakże pewna grupa osób otrzymujących świadczenia nadal korzysta z gotówkowej formy wypłaty. Możliwości lokalowe OPS zwiększają ryzyko tej procedury, ponieważ pracownik wypłacający musi przemieszczać się korytarzem do innego pomieszczenia, w którym zainstalowany jest sejf. Niezbędna wydaje się zmiana lokalizacji OPS na gwarantującą właściwą realizację zadań oraz komfort pracy.

Ad. MISJA 4 – PODNIESIENIE JAKOŚCI WSPÓŁPRACY Z ZASOBAMI ZEWNĘTRZNYMI

Cele strategiczne:

1. kompleksowe działania wobec problemów społecznych – w trakcie realizacji jako proces długofalowy i ciągły
2. wzajemna wiedza dotycząca działalności merytorycznej – realizowano na bieżąco
3. wykorzystanie wszystkich dostępnych zasobów w celu rozwiązywania lokalnych problemów społecznych – realizowano na bieżąco.

Cele operacyjne:

1. zwiększenie częstotliwości spotkań zespołów interdyscyplinarnych i „międzyresortowych” – stosownie do potrzeb odbywały się spotkania, jednakże dotyczyły one „przypadków interwencyjnych”.
2. kreowanie przez kierownictwo wzorca komunikowania się i współpracy z otoczeniem zewnętrznym – podjęte były działania mające na celu „ocieplenie” i zmianę wizerunku pracownika socjalnego poprzez publikacje informacji o podejmowanych działaniach w lokalnej prasie, zorganizowanie Dnia Dziecka, Św. Mikołaja i Dnia Pracownika Socjalnego. Ponadto pracownik OPS brał udział w pracach Komisji Konkursowej powołanej przez Burmistrza oraz podejmowali współpracę z organizacjami pozarządowymi.

OPS opracował projekt uchwały w związku ze zmianą ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, współpracował z innymi podmiotami w realizacji zadań z zakresu prac społecznie użytecznych, pracy metodą VIT.

3. propagowanie informacji na temat prowadzonej działalności – rozpowszechnianie informacji na stronie internetowej Miasta i w lokalnej prasie.
4. zapoznavanie się z działaniami i zakresem zadań innych podmiotów – realizowano poprzez udział w szkoleniach oraz w trakcie bieżących spotkań z przedstawicielami różnych instytucji i organizacji.
5. inicjowanie kontaktów z innymi podmiotami – jak wyżej
6. pozyskiwanie ich do współpracy – jak wyżej
7. kształtowanie umiejętności pracy w zespole i korzystania z zasobów szerszych niż własne (poprzez organizowanie treningów, warsztatów i szkoleń) – opisano w sprawozdaniu, w zakresie tematycznym dotyczącym szkoleń
8. wypracowanie stałych procedur kontaktowania się i podejmowania współpracy w oparciu o obowiązujące przepisy prawne oraz zasady etyki zawodowej – zrealizowano, do kontynuacji.
9. doprecyzowanie zasad współpracy, zakresu kompetencji i obowiązków poszczególnych służb – realizowano na bieżąco (porozumienie o współpracy z PUP i noclegowniami oraz schroniskami dla bezdomnych)
10. dokumentowanie podjętych wspólnie działań – realizowano na bieżąco, stosownie do potrzeb
11. kontynuowano organizowanie spotkań kontrolnych o charakterze ewaluacyjnym celem wzmacniania umiejętności wprowadzania zmian oraz doprowadzania działań do końca – prowadzono w ramach wewnętrznej kontroli obejmującej analizę dokumentacji sporządzanej przez pracowników socjalnych pod kątem zasadności i celowości merytorycznej. W razie uwag, wątpliwości i problemów prowadzono na bieżąco postępowanie wyjaśniające, którego celem była weryfikacja i modyfikacja zarówno treści zawartych w dokumentacji (ze szczególnym uwzględnieniem wywiadów środowiskowych), jak i samych kierunków działań przyjmowanych przez pracownika socjalnego. Ponadto w trakcie bieżących spotkań omawiano kwestie mogące wpłynąć na udoskonalenie funkcjonowania merytorycznego i formalnego OPS.
12. podejmowanie działań mających na celu zinterpretowanie przepisów prawnych, do których np. brak przepisów wykonawczych bądź w których pojawiają się luki prawne (zapytania do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej) – realizowano w formie zapytań pisemnych kierowanych do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz poprzez konsultacje z radcami prawnymi OPS, m. in. w oparciu o decyzje Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Do dalszej realizacji na bieżąco – stosownie do potrzeb.
13. podejmowanie działań wobec jednostki i rodziny o charakterze subsydiarnym we współpracy z innymi instytucjami pomocy społecznej, np. powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, domy pomocy społecznej i inne. – realizowano na bieżąco poprzez przestrzeganie zasady subsydiarności, a więc sięgano po coraz szersze kręgi pomocy dopiero po wyczerpaniu możliwości „bliższych” i łatwiej dostępnych klientowi. Zasada ta ma na celu uruchomienie w pierwszej kolejności zasobów samego klienta pomocy społecznej, następnie jego zasobów rodzinnych i środowiskowych, a w dalszej kolejności uwzględnia wsparcie instytucjonalne ze strony OPS i ewentualnie innych podmiotów, w zależności od występujących problemów.

PRIORYTETY POMOCY SPOŁECZNEJ W ODNIESIENIU DO DOMINUJĄCYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH - ewaluacja

WIZJA

POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW PYSKOWIC

Ad. MISJA 1

PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU (UBÓSTWO, BEZROBOCIE)

Cele strategiczne:

1. Diagnozowanie przyczyn wykluczenia społecznego
2. Podejmowanie oraz wspieranie wszelkich działań na rzecz włączenia osób i rodzin do życia społecznego
3. Wspieranie doskonalenia zawodowego kadr służb społecznych
4. Wspieranie rozwoju organizacji społecznych i ruchów samopomocowych

Cele operacyjne:

1. Prowadzenie badań, analiz oraz działań ewaluacyjnych i monitorujących w obszarze polityki społecznej, których konsekwencją będą szczegółowe programy i projekty działań wobec konkretnego problemu i konkretnej grupy odbiorców
2. Propagowanie aktywnych form radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych
3. Praca socjalna uwzględniająca zasadę subsydiarności oraz pomoc do samopomocy
4. Praca z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym kierowana na hierarchiczne zaspokajanie potrzeb (piramida potrzeb Maslow'a)
5. Wzmacnianie i praca w oparciu o zasoby jednostki i rodziny, a nie deficyty; promowanie właściwych postaw i zachowań w procesie readaptacji
6. Korzystanie z nowych instrumentów aktywizujących, np. prace społecznie użyteczne
7. Pomoc psychologiczna, pedagogiczna i socjalna dla osób i rodzin zagrożonych lub wykluczonych
8. Promowanie wolontariatu i prac społecznie użytecznych jako „przedsionka” pracy na umowę
9. Szkolenia zawodowe pracowników socjalnych pozwalające na doskonalenie warsztatu pracy, twórcze rozwiązywanie problemów oraz dostosowanie się do potrzeb klienta
10. Podejmowanie działań promujących i wspierających inicjatywy społeczne.

W 2010 roku prowadzone były bieżące badania potrzeb społecznych wobec indywidualnych przypadków i rodzin oraz gromadzono dane na skalę społeczności lokalnej w formie badań ilościowych (statystyka i sprawozdawczość). Wyniki niektórych z nich zamieszczono w części dotyczącej diagnozy za rok 2010 i porównań z poprzednimi latami. Promowano w środowisku lokalnym ideę wolontariatu i prac społecznie użytecznych. Aktywizowano i motywowano klientów do podjęcia prac społecznie użytecznych, zawierano kontrakty socjalne, w których wspólnie z klientem określano bliższe i dalsze cele życiowe, wspierano w poszukiwaniu pracy, utrzymywano stały kontakt z Powiatowym Urzędem Pracy i Młodzieżowym Biurem Pracy w Pyskowicach, weryfikowano aktywność klientów w tej dziedzinie, warunkowano udzielenie kolejnej pomocy od podjętych działań we własnym zakresie. Opracowano plan treningów na rok 2010 dla klientów borykających się z różnymi problemami. Zrealizowano kolejną edycję

projektu systemowego współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej „Trampolina – sięgaj wyżej”. Na bieżąco i stosownie do potrzeb osoby i rodziny korzystały ze wsparcia psychologa (konsultanta ds. profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną) oraz możliwości skorzystania z metody VIT. Wspierano w ramach pracy socjalnej osoby i rodziny podejmujące działania zmierzające do polepszenia swojej sytuacji i „usamodzielnienia” dzięki mechanizmowi finansowania prac społecznie użytecznych. Praca socjalna oparta była o zasoby jednostek i rodzin, klienci postrzegani byli jako potencjalni pracownicy, a nie osoby wykluczone społecznie i marginalizowane. Poprzez kontakt z jednostkami i organizacjami w środowisku lokalnym OPS promował ideę prac społecznie użytecznych, łagodził lęki i obawy oparte o stereotypy i uprzedzenia, a przez to wspierał readaptację społeczną klientów OPS.

Ad. MISJA 2

WZMACNIANIE SZANS OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I WSPIERANIE OSÓB CHORYCH I STARSZYCH W PEŁNIENIU RÓL SPOŁECZNYCH

Cele strategiczne:

1. Tworzenie warunków do zachowania samodzielności i niezależności
2. Poprawa dostępności do informacji i uprawnień
3. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych
4. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających funkcjonowaniu osób starszych i niepełnosprawnych

Cele operacyjne:

1. Ułatwienie dostępu do świadczeń z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej (kontakt i pośrednictwo z realizatorem zadania – PCPR w Gliwicach)
2. Zapewnienie swobodnego dostępu do informacji, wniosków i ulotek dotyczących oferty PCPR, OPS i organizacji pozarządowych (wnioski o turnusy rehabilitacyjne, ulotki organizatorów turnusów, informatory o świadczeniach dostępne w siedzibie OPS)
3. Utworzenie mieszkania chronionego w Pyskowicach
4. Utworzenie dziennego domu pomocy społecznej bądź ośrodka wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych
5. Utworzenie domu pomocy społecznej w Pyskowicach
6. Zabezpieczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych opiekuńczych
7. Promowanie wolontariatu na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych
8. Angażowanie osób starszych i niepełnosprawnych w życie społeczne i podejmowanie ról społecznych
9. Kreowanie właściwych postaw przez pracowników służb społecznych (OPS)

Zgodnie z wnioskami zawartymi w diagnozie problemów społecznych, dominujące problemy to starość, długotrwała choroba i niepełnosprawność. Skala problemów utrzymuje się na podobnym poziomie, a więc prowadzono szczegółowe badania jakościowe za pomocą takich narzędzi jak wywiad środowiskowy, zmierzające do precyzyjnego określenia potrzeb indywidualnych w omawianym zakresie. W zakresie celów obejmujących utworzenie mieszkania chronionego, dziennego domu pomocy społecznej i domu pomocy społecznej, po zdiagnozowaniu potrzeb w tym zakresie, stwierdzono, że nie występują one jednak w takiej skali, aby podejmować działania. Najważniejszą kwestią była realizacja obowiązkowego zadania gminy z ustawy o

pomocy społecznej, tj. świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. OPS brał udział w pracach związanych z przeprowadzeniem i rozstrzygnięciem konkursów na realizację tego zadania. Ponadto na bieżąco monitorował potrzeby w skali gminy i przedstawiał stosowne informacje dotyczące bieżących wydatków oraz przyszłych potrzeb oraz monitorowała jakość realizowanych usług i ich zgodność z wydanymi przez OPS decyzjami. W siedzibie OPS znajdowały się wszelkie druki wymagane wobec osób niepełnosprawnych, dostępne dla nich w ilościach odpowiadających potrzebom. Druk i kopiowanie wniosków odbywało się w ramach środków własnych OPS. Klient ma także możliwość pobrania druków w siedzibie PCPR w Gliwicach, jednakże byłoby to ograniczeniem dostępności dla mieszkańca Pyskowic, dlatego też kontynuowano działania mające na celu zaspokojenie tych potrzeb w OPS w Pyskowicach. Ponadto w siedzibie OPS dostępne były ulotki informacyjne oraz broszury dotyczące problematyki niepełnosprawności, a także możliwości i uprawnień osób niepełnosprawnych do skorzystania z różnorodnych form wsparcia. W niektórych przypadkach z urzędu występowano o ustalenie stopnia niepełnosprawności, wyrobienie stosownych dokumentów bądź wyczerpująco informowano klientów pisemnie i ustnie o ich uprawnieniach. Wszelkie te działania zmierzały do podniesienia poziomu samodzielności w funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych. Procesem ciągłym było i jest kreowanie właściwych postaw społecznych wobec niepełnosprawności i starości. Propagowanie praw i podmiotowości osób starszych najczęściej przejawiało się poprzez działania edukacyjne w relacjach z osobami prywatnymi i podmiotami także realizującymi opiekę nad długotrwale chorymi. Działania te polegały na wpływaniu na zmianę stereotypowego postrzegania osób starszych i niepełnosprawnych, a zwłaszcza chorych psychicznie i niepełnosprawnych intelektualnie jako osób niedołącznych, niezdolnych do odczuwania, przeżywania czy decydowania o własnym życiu. W każdej sytuacji, kiedy kadra OPS spotykała się z takimi postawami, podejmowała działania zabezpieczające prawa tych grup klientów, czuwając nad działaniami innych służb społecznych bądź osób prywatnych. Problem ten dotyczył szczególnie osób z zaburzeniami psychicznymi, które ze względu na swoją chorobę mogą być uciążliwe dla otoczenia, jednakże ich brak umiejętności w pełnym samodzielnym funkcjonowaniu społecznym nie powinien być podstawą do ostracyzmu ze strony środowiska lokalnego czy też chęci pozbycia się kłopotliwego sąsiedztwa. W tym zakresie OPS dołożył wielu starań, aby uświadomić istotę problemu zarówno osobom prywatnym, jak i instytucjom, ponieważ uzyskanie efektu zmiany w pracy z osobą chorą psychicznie wymaga humanitarnego podejścia, akceptacji, wyrozumiałości i długotrwałych oddziaływań oraz utrwalania efektów i to ze strony tak profesjonalistów, jak i całej społeczności lokalnej bez względu na kwalifikacje. Podobne problemy mają osoby starsze i niepełnosprawne z innych powodów, jednakże nie spotykają się z aż tak nasilonymi postawami niechęci zagrażającymi wykluczeniem społecznym, jak osoby z zaburzeniami psychicznymi.

Ad. MISJA 3

WSPIERANIE RODZINY W PROCESIE WYCHOWANIA

Cele strategiczne:

1. Wspieranie wychowawczej, edukacyjnej i kulturowej funkcji rodziny
2. Promowanie rodziny jako wartości
3. Przygotowanie dzieci do życia we współczesnym społeczeństwie

Cele operacyjne:

1. Wzmocnienie poradnictwa rodzinnego
2. Długoterminowa praca socjalna z rodzinami dysfunkcyjnymi i patologicznymi, niezależnie od udzielanej pomocy materialnej
3. Podjęcie działań o charakterze terapii rodzinnej (zatrudnienie psychologa, pedagoga lub terapeuty rodzinnego w OPS)

4. Kontynuacja działań Konsultanta ds. Opieki nad Dzieckiem i Rodziną w OPS poprzez poradnictwo, profilaktykę, terapię, mediacje rodzinne, pedagogizację rodziców
5. Wzmocnienie działań komplementarnych i interdyscyplinarnych wobec rodziny poprzez umocnienie współpracy z innymi podmiotami (szkoła, kuratorzy rodzinni, PCPR, służba zdrowia, organizacje pozarządowe, policja)
6. Organizowanie uczestnictwa rodzin w zajęciach o charakterze terapeutycznym (praca metodą VIT, obozy terapeutyczne dla rodzin dysfunkcyjnych, treningi wychowawcze, budżetowe, spotkania z pedagogami szkolnym, kierowanie na terapię do Punktu Konsultacyjno-Terapeutycznego, Punktu Interwencji Kryzysowej, umożliwienie dzieciom uczestnictwa w zajęciach świetlic socjoterapeutycznych, prowadzenie cyklicznych spotkań z rodzinami przez Konsultanta ds. Opieki nad Dzieckiem i Rodziną w OPS)
7. Organizowanie wsparcia materialnego dla rodzin (pomoc finansowa, dożywianie, pomoc rzeczowa, dofinansowanie do wyjazdów dzieci na wypoczynek)
8. Organizowanie uczestnictwa rodzin w imprezach promujących i wzmacniających wartości rodzinne (Dni Rodziny w Pyskowicach).

W minionym roku OPS realizował poradnictwo rodzinne poprzez prace socjalną, konsultacje i terapię psychologiczną oraz w oparciu o nowoczesną metodę pracy VIT. Konsultant ds. profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną we współpracy z właściwymi dla rejonów pracownikami socjalnymi oraz przedstawicielami innych służb społecznych podejmowali działania długofalowe wobec rodzin dotkniętych bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Szczegóły merytoryczne omówiono w części sprawozdania dotyczącej działalności Sekcji Pomocy Środowiskowej.

PODSUMOWANIE

Biorąc pod uwagę zawarte w niniejszym opracowaniu dane dotyczące diagnozy problemów społecznych, analizę zjawisk na przestrzeni czasowej oraz analizę wydatków związanych z realizacją ustawowych zadań, a także ocenę poziomu i sposobów realizacji „Programu pomocy społecznej na lata 2007 – 2011” można stwierdzić, że określone w „Programie” misje, cele strategiczne i operacyjne, mimo tego, że w znaczącej części zostały zrealizowane, należy nadal realizować, zgodnie z zasadą ciągłego doskonalenia w TQM. Wynika to z faktu, że podjęte już działania należy doskonalić, na bieżąco monitorować i modyfikować, w zależności od potrzeb, natomiast zaniechanie tych działań zagrażałoby dalszej realizacji programu w kolejnych latach. Wynika to z zależności tych procesów od ich ciągłości, a nie doraźnej i okresowej działalności. Skuteczność może wzrastać pod warunkiem ich nie zaprzestawiania. Poza tym niezbędne jest badanie i analizowanie potrzeb i problemów społecznych oraz dokonywanie okresowych pomiarów poziomu ich zaspokojenia, a także badanie poziomu zadowolenia klientów. Ze względu na priorytety ujawnione w diagnozie, tj. potrzeby osób starszych, długotrwale chorych i niepełnosprawnych planuje się dalsze monitorowanie bieżących potrzeb, co pozwoli na właściwe zaplanowanie środków na cele związane z realizacją usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz pokrywanie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej. Ponadto należy wziąć pod uwagę pojawiające się nowe problemy i potrzeby, o których mowa w powyższej analizie, a których zaspokojenie i rozwiązanie wpłynie na skuteczność i jakość nałożonych na OPS zadań. W tym zakresie najistotniejsze kwestie to:

- zmiana w zakresie bazy lokalowej dla OPS
- korzystanie ze wsparcia superwizora zewnętrznego

Obie kwestie wraz z uzasadnieniem wyczerpująco opisano powyżej.

Ewaluację strategii rozwiązywania problemów społecznych zawartej w Programie oraz jej opracowanie na kolejne lata planuje się w 2012 roku.